

Zorgplan 2023-2027 IKC De Hoge Hoeve

De Hoge Hoeve 70 – 6932 DJ Westervoort – Tel:026-3111029 - info@dehogehoeve.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1. Visie op zorg	4
Hoofdstuk 2. Zorgstructuur	
2.1 Niveaus van zorg – algemeen	5
2.2 Zorgniveau 1	6
2.3 Zorgniveau 2	6
2.4 Zorgniveau 3	7
2.5 Zorgniveau 4	8
2.5.1 Arrangementen- passend onderwijs	9
2.5.2 Doubleren en versnellen	10
2.6 Zorgniveau 5	11
2.7 Communicatielijnen	13
Hoofdstuk 3. Werkwijze	
3.1 Handelingsgericht werken	14
3.2 Het IGDl model	16
3.3 Opbrengstgericht werken	17
Hoofdstuk 4. Zorgstructuur basisschool	
4.1 Bespreekmomenten zorgleerlingen	17
4.2 Het ondersteuningsteam – algemeen	18
4.2.1 Ondersteuningsteam IKC de Hoge Hoeve	19
4.3 Taken en verantwoordelijkheden t.a.v. de zorg	20
4.4 Borging van de zorg – monitoring	23
Hoofdstuk 5. Protocollen	
5.1 Beleid meer –en hoogbegaafdheid	24
5.2 Beleid dyslexie	28
5.3 Beleid t.a.v. zorgleerlingen op rekengebied	30
5.3.1 Dyscalculie	31
Bijlagen:	
- Toetskalender	37
- Ontwikkelingen / actiepunten t.a.v. de zorg	39
- Formulieren	40
- Lijst met afkortingen	41

Inleiding

Voor u ligt het zorgplan 2023-2027, waarin de zorgstructuur van de basisschool van IKC De Hoge Hoeve wordt besproken.

IKC De Hoge Hoeve is een voorziening voor kinderen van 0 tot 13 jaar. In ons kindcentrum gaan vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijs, peutergroep, kinderopvang, buitenschoolse opvang en specialistische behandeling samen in één multifunctioneel gebouw. Onderwijs en opvang werken samen vanuit één pedagogische visie. In het aanbod is er een naadloze overgang waardoor kinderen enerzijds hun talenten maximaal kunnen ontwikkelen en anderzijds kunnen opgroeien in een vertrouwde omgeving. De partners in deze organisatie zijn: Innerwaard Integrale Kindcentra, Zozijn en Zonnekinderen.

IKC De Hoge Hoeve maakt deel uit van Innerwaard Integrale Kindcentra; een stichting waarbij meerdere basisscholen uit Loo, Groessen, Duiven en Westervoort zijn aangesloten. Voor de scholen binnen ons bestuur geldt dat kwalitatief goed onderwijs en een goede zorgstructuur van wezenlijk belang zijn voor passend onderwijs binnen de eigen school.

De school is aangesloten bij het Samenwerkingsverband De Liemers PO. Meer dan 40 basisscholen, één school voor SBO en één school voor SO vallen onder dit samenwerkingsverband. Dat betekent dat wij daardoor indien nodig aan onze zorgplicht (passend onderwijs) kunnen voldoen.

Wij willen voor alle kinderen een veilig IKC zijn. De basis van ons onderwijs is een positief pedagogisch klimaat waarin kinderen zich goed kunnen ontwikkelen op pedagogisch en cognitief gebied. We vinden het belangrijk dat iedereen zichzelf kan zijn en dat er onderling respect en vertrouwen is. Voor meer informatie - zie schoolplan.

T.a.v. het onderwijs en de zorgstructuur zitten wij in een tijd van ontwikkeling en borging. Het zorgplan moet dan ook worden beschouwd als een groeidocument. Het zal regelmatig worden aangevuld en bijgesteld.

Zorgplan IKC -breed

Voor de kinderen die ons IKC bezoeken is het van groot belang dat er op het gebied van zorg een doorgaande lijn is. Momenteel werken de partners nog volgens hun eigen zorgstructuur. Uiteindelijk willen we er naar toe dat er een IKC-breed zorgplan komt. Dit is in ontwikkeling. Zie hoofdstuk 4 Zorgstructuur 0-4 jaar.

IKC De Hoge Hoeve
De Hoge Hoeve 70
6932 DJ Westervoort

Hoofdstuk 1. Visie op zorg

Onder zorg verstaan we aandacht en begeleiding die een individueel kind of een groep kinderen nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen en ontplooien

Binnen ons IKC willen we zo verantwoord en goed mogelijk tegemoet komen aan de pedagogische en didactische behoeften van ieder kind. Uitgangspunt hierbij is elk kind verder te laten ontwikkelen dan waar hij of zij nu staat. Belangrijke kernwaarden zijn: vertrouwen, verantwoordelijkheid en verbinden.

De leerlingenzorg richt zich op alle kinderen! Alle kinderen hebben recht op zorg en worden gevolgd in hun ontwikkeling, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied. De meeste zorg gaat uit naar kinderen die opvallen t.o.v. het gemiddelde niveau. Dat betekent bijvoorbeeld dat er kinderen zijn die extra hulp nodig hebben, omdat er sprake is van een leer-, een gedrags- of een werkhoudingsprobleem. Daarnaast zijn er ook kinderen die extra uitgedaagd moeten worden om tegemoet te komen aan hun capaciteiten en competenties.

De visie is om inclusief onderwijs te bieden, dus zorg op maat voor elk kind dat een specifieke leerbehoefte heeft. Onder zorgverbreding verstaan we het besteden van extra aandacht aan kinderen die dat nodig hebben zowel op cognitief als op sociaal gebied. Om deze zorg te kunnen bieden en waarborgen zullen we diverse besluiten t.a.v. maatregelen en activiteiten (op bovenschools, school – en groepsniveau) moeten nemen.

Wij streven ernaar om de zorg zoveel mogelijk in de groep te laten plaatsvinden. Dit is in ontwikkeling. In principe is de leerkracht verantwoordelijk en organiseert zelf de extra ondersteuning. Op deze manier is de betrokkenheid van de leerkracht bij het kind optimaal en wordt de continuïteit in de zorg gewaarborgd.

De onderwijsbehoeften binnen elke groep lopen uiteen. Door middel van werken op 3 niveaus in groep 3 t/m 8 bij verschillende vakken (technisch lezen, taal, spelling, rekenen) wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met de verschillende onderwijsbehoeften. Daarbij laten we alle kinderen profiteren van de instructie (basis - verkorte - verlengde instructie). Ook bij de leerstofverwerking wordt rekening gehouden met de verschillen in niveaus. Bij de kleuters vindt ook differentiatie plaats. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben krijgen dit o.a. in de kleine kring en tijdens spelmomenten. Centraal staat: Welke zorg heeft deze leerling in deze situatie bij deze leerkracht nodig?

Binnen de school is de intern begeleider verantwoordelijk voor de leerlingenzorg. De taken en verantwoordelijkheden worden verderop in het zorgplan besproken.

Hoofdstuk 2 - Zorgstructuur

2.1 Niveaus van zorg (algemeen)

Hieronder volgt een overzicht van de verschillende zorgniveaus volgens de 1-zorgroute afspraken. Deze vloeien voort uit het ondersteuningsplan 2024-2028 en document Basisondersteuning in de Liemers van Samenwerkingsverband de Liemers PO.

Uitgangspunt is het kind, waarbij de kernvraag is: wat heeft dit kind nodig (onderwijsbehoeften)? Van daaruit wordt gekeken wat de leerkracht aan mogelijkheden heeft/nodig heeft om het handelingsplan uit te voeren.

Basiszorg:

Zorgniveau 1 (algemene reguliere en preventieve zorg in de groep)

Het onderwijs op de basisschool wordt zo ingericht dat uitgangspunten van adaptief onderwijs in het integraal kind centrum zijn te herkennen.

Basisbehoeften: relatie, competentie, autonomie.

Preventief werken.

Handelen van de leerkracht staat centraal, IB-er is coach.

Zorgniveau 2 (extra zorg in de groep)

Niveau 2 is aan de orde voor een kind met specifieke onderwijsbehoeften. Het reguliere programma van niveau 1 voldoet niet aan de behoeften van het kind. Hierin staat de interactie tussen leerkracht - kind centraal. IB-er is coach om samen een passend antwoord te vinden (consultatieve begeleiding).

Zorgniveau 3 (speciale zorg in samenwerking met de intern begeleider)

Niveau 3 is bedoeld voor een kind met specifieke onderwijsbehoeften, waarbij de leerkracht extra hulp zoekt op schoolniveau bijv. tijdens een leerlingbespreking, zorgoverleg of groepsbespreking (IB-er) of bij een gespecialiseerde collega.

Extra zorg:

Zorgniveau 4 (speciale zorg met inzet van externen – bespreking in het ondersteuningsteam)

Het IKC is handelingsverlegen en loopt bij het geven van hulp aan het kind tegen grenzen aan. De leerkracht, ouders en IB-er bespreken het kind in het ondersteuningsteam. Vandaar uit wordt gekeken welke externe instanties we bij het kind gaan betrekken. Dit kan zijn aanvragen van ambulante begeleiding aan bij Samenwerkingsverband De Liemers PO, informatie inwinnen bij Kentalis, meekijken van een orthopedagoge van 1801.

Zorgniveau 5 (passend onderwijs met specialistische hulp)

Het IKC kan geen juist onderwijsarrangement aanbieden. Er is sprake van handelingsverlegenheid. Extra ondersteuning in de vorm van een licht, medium, of zwaar arrangement op eigen school komt niet voldoende tegemoet aan de onderwijsbehoeften van het kind. Er zal doorverwezen moeten worden naar SBO of SO.

Niveaus:	Inhoud:
1	Reguliere zorg, preventieve ondersteuning in de groep volstaat.
2	Collegiaal overleg noodzakelijk.
3	Inzet IB-er noodzakelijk.
4	Casus bespreken in het ondersteuningsteam. Inschakelen externe expertise/ aanvraag ambulante begeleiding van SWV De Liemers, betrekken van indien noodzakelijk Kentalis en 1801.
5	Aanbod op maat/ handelingsverlegenheid van de school /aanvraag TLV bij CLO (commissie leerling ondersteuning).

2.2 Zorgniveau 1 (reguliere en preventieve zorg in de groep: aanpak 2 binnen groepsplannen)

Onder de basiszorg op ons IKC verstaan we de zorg die we zelf binnen en buiten de groepen geven, om aan alle kinderen adaptief, passend, opbrengst gericht onderwijs en begeleiding te bieden. Ouders zijn vanaf de eerste schooldag gesprekspartners van school en de leerkracht. Uitwisseling van informatie is van wezenlijk belang voor een goede begeleiding van de kinderen.

Inhoud

In zorgniveau 1 zitten alle kinderen, die de leerdoelen kunnen behalen, zowel op cognitief, motorisch als sociaal-emotioneel gebied. Het leerstofaanbod en de gebruikte methodes bieden stof voor het gemiddeld niveau, met daarnaast ook extra oefen- en verrijkingsstof. Het leerstofaanbod en de methodes geven aan wanneer welk doel behaald moet worden. De leerkracht is bekend met de leerlijnen en kan hiernaar handelen. Met name bij de basisvakken rekenen, taal, begrijpend lezen, spelling en technisch lezen wordt op aanwijzingen van de methode differentiatie toegepast, zowel in niveau als tempo. De resultaten van de methode gebonden toetsen, de toetsen van het leerlingvolgsysteem (LVS) en observaties tijdens de les en het zijn medebepalend voor de vorm van de differentiatie. De lesstof en de wijze van instructie (inhoudelijk en organisatorisch) worden door de leerkracht hierop aangepast.

De leerkracht brengt de onderwijs -en begeleidingsbehoeften van de kinderen in zijn groep in kaart op het groepsoverzicht.

Verantwoordelijkheid

De **leerkracht** is verantwoordelijk voor:

- de invulling van zorgniveau 1; groepsbesprekingsformulier – groepsplannen - verwerken in (zorg)rooster uitvoeren in de groep;
- tijdige voorbereiding groepsbesprekingsformulier (minimaal 1 week voor groepsbespreking) inleveren bij de IB-er;
- herkennen en stellen van de hulpvragen voor kinderen met extra onderwijsbehoeften;
- de communicatie met de ouders en de vastlegging hiervan in Parnassys.

De **intern begeleider** is verantwoordelijk voor:

- goede voorbereiding groepsbespreking op basis van de voorbereiding door de leerkracht van het groepsbesprekingsformulier, voor de kleuters gebeurt dit ook middels de KJK registratie;
- toetskalender (zie bijlage);
- het voeren/leiden van een groepsbespreking, waarbij de onderwijsbehoeften van kinderen worden aangescherpt.

2.3 Zorgniveau 2 (extra zorg in de groep: aanpak 1 of 3 binnen de groepsplannen)

Inhoud

In zorgniveau 2 zitten alle kinderen met een versnelde of vertraagde ontwikkeling op één of meer aspecten t.a.v. de sociaal-emotionele ontwikkeling en/ of de cognitieve ontwikkeling. Het betreft kinderen met een lage III, IV en V score (aanpak 1) en eventuele I /I+score (aanpak 3) op de leerling in beeld (Lib) toets, waarbij ook gekeken wordt naar de scores van de vorige toetsafnames (de ontwikkelingslijn).

Er wordt door de leerkracht aan de hand van het groepsbesprekingsformulier een groepsplan opgesteld.

Verantwoordelijkheid

De **leerkracht** is verantwoordelijk voor:

- de didactische invulling van zorgniveau 2; groepsbesprekingsformulier - groepsplan - verwerken in (zorg)rooster; uitvoeren in de groep;
- de communicatie met de ouders en de vastlegging hiervan in Parnassys;
- herkennen en stellen van de hulpvragen voor kinderen met extra onderwijsbehoeften, de inhoud en de uitvoering van de extra zorg aan deze kinderen;
- indien nodig: het vragen van hulp aan de intern begeleider en/of gespecialiseerde collega.

De **intern begeleider** is verantwoordelijk voor:

- goede voorbereiding groepsbespreking op basis van de voorbereiding door de leerkracht van het groepsbesprekingsformulier, voor de kleuters gebeurt dit ook middels de KIJK registratie;
- toetskalender (zie bijlage);
- het bieden van ondersteuning van de leerkracht bij de uitvoering d.m.v. groeps- en leerlingbesprekingen, coaching /consultatieve gesprekken, groepsobservatie, begeleidingsgesprekken.

2.4 Zorgniveau 3 (extra zorg in en buiten de groep, aanpak 1 en 3 binnen de groepsplannen)

Inhoud

In zorgniveau 3 zitten alle kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte. Er wordt door de leerkracht extra hulp gezocht op schoolniveau. Op dit niveau wordt samen met de intern begeleider een analyse gemaakt van kindkenmerken en begeleidingsbehoeften. Dit wordt omschreven binnen aanpak 1 van het komende groepsplan. De leerkracht bepaalt samen met de intern begeleider de beginsituatie. Dit is de fase van de diagnostische analyse. Er vindt een gesprek met de ouders plaats, waarbij de leerkracht en indien nodig de intern begeleider aanwezig zijn. Samen wordt gekeken wat verder nodig is. Er kan besloten worden een observatie of diagnostische toetsing uit te voeren.

Speciale zorg na intern onderzoek (schoolniveau) valt onder niveau 3. Kinderen worden door de leerkracht of intern begeleider van het IKC geobserveerd. Er wordt door de leerkracht binnen het groepshandelingsplan beschreven wat het probleem is en wat eraan gedaan kan worden, wie het plan uitvoert en wanneer gekeken wordt of het plan effect heeft gehad.

Er is sprake van een driedeling:

- kortdurende speciale zorg (verwoord in het groepshandelingsplan);
- langdurige speciale zorg (eigen leerlijn binnen reguliere programma vastgelegd in een individueel
- handelingsplan of een OPP);
- aanvullende speciale zorg (extra aanbod i.p.v. reguliere programma vastgelegd in het groepshandelingsplan).

Indien een kind, t.b.v. noodzakelijke speciale zorg wordt onderzocht/geobserveerd, zijn de ouders hiervan vooraf op de hoogte gebracht. Van een intern onderzoek wordt verslag gedaan aan de ouders. Registratie van deze speciale zorg vindt plaats in Parnassys. Dit gebeurt conform de wet op de privacy.

Bij onderwijsinhoudelijke en organisatorische zaken en gedragsproblematieken kunnen wij geadviseerd worden / gebruik maken van verschillende specialisten van BOZ van samenwerkingsverband De Liemers. Dit overleg gebeurt alleen na toestemming van de ouders. De IB-er is verantwoordelijk voor het contactleggen. Er is ook mogelijkheid het kind bespreken in het ondersteuningsteam.

Daarnaast kunnen wij consultaties aanvragen bij orthopedagoog-generalist Mariska van der Vliet (1801) die op detacheringbases aan onze stichting (Innerwaard) verbonden is.

Indien er een uitgebreid onderzoek moet plaatsvinden, wordt aan de ouders altijd toestemming gevraagd.

Leerkracht, intern begeleider, ouders en orthopedagoog proberen dan samen een oplossing te vinden om een passend onderwijsaanbod te creëren voor het kind.

Ouders hebben het recht zelf een externe specialist in te schakelen. Wij vinden het belangrijk om daarvan op de hoogte te worden gesteld en betrokken te worden om zo tot een gezamenlijke onderzoeksvraag en aanpak te komen.

Verantwoordelijkheid

Op dit niveau is sprake van verantwoordelijkheid van de leerkracht met ondersteuning van de intern begeleider.

De **leerkracht** is verantwoordelijk voor:

- het initiatief nemen tot de leerlingbespreking en het maken van het individueel handelingsplan (OPP), met ondersteuning van de intern begeleider;
- het formuleren van een concrete hulpvraag/probleem;
- het uitvoeren van het handelingsplan / OPP in de groep;
- het herkennen en verwoorden van de eigen begeleidingsbehoeften. (Wat heb ik als leerkracht nodig om dit kind op de juiste wijze te kunnen begeleiden....);
- het aankaarten van de problematiek van het kind tijdens een groeps- en zorgbespreking;
- communicatie met de ouders en daar waar vereist toestemming vragen.

De **intern begeleider** is verantwoordelijk voor:

- het inzetten van specifieke expertise bij de diagnostische analyse;
- het organiseren van ondersteuning door extra handen in de klas, scholing, begeleidingstraject;
- het informeren van de directie;
- aansturen en ondersteunen van de leerkracht t.a.v. het opstellen en uitvoeren van een OPP.

2.5 Zorgniveau 4 (speciale zorg met inzet van externen)

Inhoud.

In zorgniveau 4 zitten alle kinderen die zorgniveau 2 en 3 doorlopen hebben en waarbij het IKC tegen haar grenzen aanloopt t.a.v. aanpak en begeleiding. De geboden hulp is niet voldoende gebleken en het IKC is handelingsverlegen. De uitgevoerde individuele handelingsplannen hebben niet het gewenste resultaat opgeleverd. Er wordt externe hulp ingeschakeld voor het diagnosticeren en maken van hulpverlenings- en /of begeleidingsvoorstellen. Ouders moeten hiervoor schriftelijk toestemming geven. Ze worden op de hoogte gesteld over wat er gaat gebeuren en hoe ze daarna geïnformeerd worden over de resultaten en de voortgang. Afhankelijk van de zorgvraag van het IKC doet de specialist een observatie of onderzoek (diagnostiek). Van beide wordt een schriftelijk verslag gemaakt. Ouders worden hierover middels een gesprek geïnformeerd. Mogelijkheden na een onderzoek zijn:

- de leerling krijgt voor de betreffende vakgebieden een eigen leerlijn
- de leerling gaat door naar zorgniveau 5

Eigen leerlijn:

N.a.v. de bevindingen stelt de leerkracht in samenwerking met de specialist en/of intern begeleider een OPP op met duidelijke doelstellingen.

Er staat in beschreven wie wat doet, waar en wanneer en de evaluatiemomenten worden aangegeven. Het is mogelijk om extra ondersteuning in de vorm van een basisarrangement aan te vragen bij Samenwerkingsverband De Liemers. Het arrangement houdt in dat het kind (deels vergoed door het samenwerkingsverband, deels door school) extra 1 op 1 ondersteuning krijgt van een onderwijsassistent / leerkracht.

In Parnassys worden gesprekken met ouders en externen geregistreerd. De leerkracht is hiervoor verantwoordelijk.

Verantwoordelijkheid:

Op dit zorgniveau is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid.

De **leerkracht** is verantwoordelijk voor:

- overleg met de ouders, samen met de intern begeleider;
- het aanleveren van de benodigde gegevens voor het onderzoek;
- het uitvoeren van de begeleiding;
- het maken van een plan van aanpak met de IB-er (i.o. met de AB-er) voor het werken met dit kind in de groep;
- uitvoering van het plan en evt. bijstellen ervan;
- de communicatie over het handelingsplan met de ouders, samen met de AB-er (en i.o. IB-er).

De **intern begeleider** is verantwoordelijk voor:

- overleg met de ouders, samen met de leerkracht;
- het ondersteunen van de leerkracht bij het opstellen van een plan van aanpak;
- de coördinatie van het traject;
- de ondersteuning van de leerkracht bij de begeleiding van het kind in de groep;
- de communicatie naar de leerkracht, als het onderzoeksverslag is ontvangen;
- het plannen van de bespreking van het verslag met betrokkenen (specialist, ouders, leerkracht, indien mogelijk met het kind).

De **ambulant begeleider**:

- neemt deel aan besprekingen rondom de zorg van het kind;
- deelt expertise rondom hulpvragen school/ouders;
- helpt mee met het bepalen van doelen.

De **onderwijsassistente**: (indien betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het handelingsplan)

- is aanwezig bij de besprekingen of geeft informatie middels een verslag;
- communiceert met de leerkracht over de inhoud van de geboden hulp;
- houdt een logboek bij van de sessies met de leerling.

2.5.1 Arrangementen – passend onderwijs

In het kader van Passend onderwijs (inclusief onderwijs) zorgen we ervoor dat leerlingen met extra begeleiding thuis nabij onderwijs kunnen volgen. De besturen hebben zorgplicht.

Inrichting van onderwijs arrangementen:

Elke school krijgt een vaste som geld voor het onderwijs aan een kind. Dat geldt voor zowel gewone scholen als voor scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Daarnaast krijgt een school een deel van het landelijk budget voor (extra) ondersteuning. Dit geld gaat nu naar Samenwerkingsverband de Liemers PO. Via dit samenwerkingsverband kunnen wij gebruik maken van de ambulant begeleiders van cluster 2, 3 en 4 (De Onderwijsspecialisten).

Cluster 1 problematiek (kinderen die slechtziend of blind zijn).

Voor ambulante hulp van cluster 1, maakt het SWV gebruik van de expertise van Visio Onderwijs in Grave. De school vraagt deze hulp aan. Na onderzoek, beoordeelt de commissie van onderzoek of het kind op basis van landelijke toelatingscriteria recht heeft op een cluster 1 indicatie. Hierbij wordt ook aangegeven of het kind recht heeft op ambulante begeleiding en/of ondersteuningsmiddelen voor de basisschool.

Cluster 2 problematiek (kinderen met auditieve en/of communicatieve beperking).

School kan een consultatie en advies aanvragen bij Kentalis dit gebeurt vanuit het SWV. Wanneer er onderzoek gedaan moet worden moeten ouders dit zelf aanvragen bij Kentalis. Als er een ondersteuningsarrangement nodig is gaat dit via Kentalis. Dit kan zowel door school als ouders worden aangevraagd.

Kentalis werkt met de volgende arrangementen:

- Licht: De leerling gaat naar een reguliere school en krijgt daar korte tijd extra ondersteuning van een Kentalis medewerker.
- Medium: De leerling volgt op een reguliere school deels een regulier en deels een speciaal onderwijsprogramma. Specifieke leermiddelen / hulpmiddelen kunnen worden aangeschaft en worden (na goedkeuring) vergoed door Kentalis.
- Intensief: De leerling gaat naar een speciale school.

Als een kind een arrangement via Kentalis heeft, wordt er per 5 maanden een handelingsplan en één keer per jaar een begeleidingsplan opgesteld. Dit gebeurt in overleg tussen ouders, ambulante begeleider en de intern begeleider. Het jaarlijkse begeleidingsplan (opgesteld door de AB-er) wordt door de ouders, ambulante begeleider en de intern begeleider ondertekend. Het handelingsplan wordt in samenwerking met school door Kentalis gemaakt. Er is 2 à 3 keer per jaar een groot overleg met alle betrokkenen.

Cluster 3 problematiek (kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking langdurig zieken).

School vraagt hierbij de ondersteuning aan. Dit gaat middels het zorgformulier van het samenwerkingsverband. Dit wordt door de leerkracht ingevuld. Ouders zijn op de hoogte van de inhoud, vullen zelf een vragenlijst in en geven middels handtekening toestemming.

Cluster 4 problematiek (kinderen met gedragsproblemen).

Aanvraagprocedure - zie cluster 3.

Voor de clusters 3 en 4 geldt dat aanschaffing van speciale leer/hulpmiddelen kan worden vergoed vanuit het SWV. De CLO moet de aanvraag van aanschaf goedkeuren.

2.5.2 Doubleren en versnellen

Doubleren / Verlengde kleutertijd

IKC De Hoge Hoeve wil kinderen passend onderwijs en begeleiding bieden. Ons streven is het doubleren van kinderen (in de zin van een totaal jaaraanbod herhaald doorlopen) aan te passen naar een passend aanbod. Hierbij is het methodeaanbod niet leidend voor de keuzes die gemaakt worden, maar de ontwikkelings-, onderwijs- en begeleidingsbehoeften van de kinderen. Kinderen kunnen daarbij op onderdelen (vakgebieden) een aanbod krijgen wat vanuit het jaarklassysteem onder het 'te verwachten niveau' ligt.

Per leerjaar hanteren wij richtlijnen die we relateren aan onze methode gebonden toetsen en de landelijk genormeerde Leerling in Beeld (LiB) toetsen. Deze richtlijnen, samen met onze bevindingen op sociaal-emotioneel gebied en werkhoudingsaspecten, geven ons een indruk van de ontwikkeling van een kind. Individuele vorderingen worden vastgelegd in ons digitaal leerlingvolgsysteem (Cito-Parnassys). Op sociaal-emotioneel gebied wordt het volgsysteem van ZIEN ingezet (gr. 3 t/m 8). In de kleuterbouw maken we gebruik van het ontwikkelingsgerichte registratieprogramma van KIJK (0 - 6 jaar).

Als er gedurende het schooljaar zorgen ontstaan over de ontwikkeling van een kind, worden ouders door de leerkracht in een apart gesprek op de hoogte gesteld. Dit na overleg van de leerkracht met de IB-er.

Bij een mogelijke verlenging van de kleutertijd kijken we of er voldoende groei is in de ontwikkelgebieden (Taal, rekenen, sociaal emotioneel en motoriek) die in KIJK geregistreerd worden. Mocht een kleuter op twee ontwikkelingsgebieden onder zijn ontwikkelleeftijd uitkomen dan wordt er een extra kleuterjaar overwogen.

Bij kinderen in groep 3 t/m 8 kan zijn dat een kind op een bepaald vakgebied weinig vooruitgang boekt. Dan is het mogelijk om voor dat vakgebied een eigen leerlijn aan te bieden. Het is ook mogelijk dat er over de gehele linie te weinig ontwikkeling is. Na overleg met ouders en de intern begeleider wordt bekeken hoe we deze zorg gaan aanpakken.

Soms moeten we gedurende de tweede helft van het schooljaar (uiterlijk eind mei), in dialoog met ouders, concluderen dat het voor het kind beter is het leerjaar nog een keer te volgen. We bekijken goed wat er herhaald moet worden en waar het kind in uitgedaagd moet worden.

Mochten ouders zich niet kunnen vinden in dit advies, dan kunnen we ons advies heroverwegen. We gaan onderzoeken welke extra zorg geboden kan worden. Als dit niet tot het gewenste resultaat leidt, kan het IKC de uiteindelijke beslissing nemen om de leerling te laten doubleren. Dit gebeurt op grond van goed overwogen argumenten. In de beargumentering wordt gebruik gemaakt van toetsgegevens, observaties en bevindingen m.b.t. tot het gedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling en de werkhouding van het kind.

Incidenteel kan het voorkomen dat ouders en school niet op één lijn zitten qua verwachtingen en interventies. In dat geval maken we een overeenkomst/ contract waarin duidelijk staat beschreven wat wij als school het kind kunnen bieden, wat wij verwachten t.a.v. ontwikkelingsgroei en welbevinden, wanneer de evaluatie zal plaatsvinden en met wie. Op deze manier worden verwachtingen en mogelijkheden samen met ouders goed vastgelegd. Deze overeenkomst wordt door ouders en school ondertekend.

Versnellen

In principe willen wij alle kinderen binnen de jaargroep een passend leerstofaanbod aanbieden. Dat betekent concreet dat een kind dat leerstof op een hoger niveau aan kan, binnen de groep wordt “bediend”. In plaats van de leerstof te versnellen, bieden wij extra uitdaging d.m.v. verdieping aan. Hiervoor hebben wij diverse materialen. De leerstof van de jaargroep wordt “gecompact” om tijd vrij te maken voor verdiepende leerstof. Incidenteel (bijv. vanwege sociaal-emotionele problematiek) laten we de mogelijkheid open om te versnellen, maar alleen als dit duidelijk in het belang van het kind is. Zie verder beleid meer- en hoogbegaafdheid.

2.6 Zorgniveau 5 (passend onderwijs met specialistische hulp)

Inhoud

Indien het IKC ondanks hulp van de expertise van Samenwerkingsverband de Liemers /of andere externen nog niet het juiste onderwijsarrangement aan het kind kan bieden, wordt er gekeken naar een andere school, die het meest tegemoet kan komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van het kind.

De grenzen van de mogelijkheden om kinderen met speciale onderwijsbehoeften te kunnen begeleiden op onze school worden bepaald door een aantal factoren. Deze factoren zijn:

- de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind, zowel fysiek als mentaal;
- de samenstelling van de beoogde groep;
- de specifieke ondersteuningsmogelijkheden van het IKC en de medewerkers;
- de mogelijkheid om externe ondersteuning en deskundigheid in te zetten;
- de ondersteuning c.q. betrokkenheid van ouders.

Het is belangrijk om regelmatig met alle betrokkenen (leerkracht, ouders, IB-er, AB-er) te evalueren of wij het kind kunnen bieden wat het nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen (zowel cognitief als sociaal-emotioneel).

Wanneer wij samen met de ouders en AB-er tot de conclusie komen dat wij het kind niet kunnen bieden wat het nodig heeft (en waar het recht op heeft), zal worden bekeken of overplaatsing naar een andere basisschool of naar speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs wenselijk is. Er wordt dan een “Toelaatbaarheidsverklaring” (TLV) aangevraagd. School (IB-er) meldt het kind via Kindkans aan bij de CLO. Deze commissie bespreekt (evt. in aanwezigheid van leerkracht en ouders) waar het kind het beste tot zijn/haar recht komt. Voor de procedure verwijzen we naar [Stroomschema-aanvragen-CLO-de-Liemers-versie-10-12-20191.pdf \(swvdeliemers-po.nl\)](#)

Passend onderwijs kan gerealiseerd worden op:

- een andere basisschool;
- een school voor Speciaal Basisonderwijs;
- een school voor Speciaal Onderwijs (clusterschool).

Speciaal Onderwijs kent verschillende scholen (zgn. clusterscholen):

- Cluster 1: scholen voor blinde en slechtziende kinderen.
- Cluster 2: scholen voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met andere communicatieproblemen.
- Cluster 3: scholen voor kinderen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking en kinderen die langdurig ziek zijn.
- Cluster 4: scholen voor kinderen met gedragsproblemen.

Aanmelding bij een speciale school voor basisonderwijs

Het IKC hanteert hierbij de toelatingsprocedure die binnen het Samenwerkingsverband De Liemers PO is vastgesteld. De intern begeleider vult samen met de leerkracht de benodigde formulieren in en zorgt dat de plannen, een toetsoverzicht (Lib-LOVS) en een psychologisch onderzoek bijgesloten worden.

Verantwoordelijkheid

De leerkracht:

- levert in overleg met de IB-er de benodigde informatie aan (handelingsplannen, zorgformulier, vragenlijsten etc.);
- communiceert samen met de IB-er met de ouders.

De intern begeleider:

- communiceert samen met de leerkracht met de ouders;
- bespreekt het vervolgtraject met de ouders;
- communiceert met AB-er, leden OT over het proces;
- coördineert de invulling van de benodigde informatie en verzendt deze naar betreffende instantie.

De ouders:

- geven toestemming voor onderzoek en verwijzing;
- vullen indien nodig vragenlijsten in (evt. met hulp van leerkracht of IB-er);
- melden hun kind aan bij de vervolgschool (indien de beschikking hiervoor is afgegeven).

Ons uitgangspunt is dat we in samenspraak met ouders alle kinderen de noodzakelijke onderwijs- en begeleiding willen bieden. Wanneer we er niet in slagen het belang van onderzoek aan ouders duidelijk te maken (t.b.v. passende begeleiding van hun kind) kan dit tot gevolg hebben dat school handelingsverlegen is. Het IKC kan de benodigde zorg niet leveren.

Indien ouders geen toestemming geven voor onderzoek zal mondeling en schriftelijk meegedeeld worden dat zorg op hoogstens niveau 2 geboden kan worden.

Wanneer er een meningsverschil is tussen ouders en school over verwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs kan er door ons een contract worden opgesteld. Hierin geven we aan waar de verantwoordelijkheid stopt wat betreft de mogelijkheden van het IKC m.b.t. de ontwikkelingskansen van het kind. Dit contract kan dan jaarlijks opnieuw worden vastgesteld.

Verantwoordelijkheid in geval van verwijzing naar een andere basisschool of clusterschool:

De leerkracht is verantwoordelijk voor:

- het overleg met de ouders, samen met de intern begeleider;
- het aanleveren van de benodigde gegevens voor het onderwijskundig rapport.

De intern begeleider is verantwoordelijk voor:

- het overleg met de ouders, samen met de leerkracht;
- de procesbewaking en de algehele coördinatie van het externe traject;
- het invullen van de rapportage en het versturen hiervan.

De ouders zijn verantwoordelijk voor:

- het aanleveren van de benodigde gegevens voor het onderwijskundig rapport;
- de aanmelding van hun kind op de school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.

2.7 Communicatielijnen:

Leerkracht - ouders

T.a.v. alle zorgniveaus is een goede communicatie van groot belang. Wij zien ouders als belangrijke samenwerkingspartners! In principe is de leerkracht verantwoordelijk voor de communicatie met de ouders van zijn groep. Bij de start van het schooljaar is er een keer-om gesprek. Structureel zijn er 2x per jaar 10-minuten gesprekken. Daarnaast zijn er flexibele contactmomenten tussen ouders en leerkracht. Voor zorgleerlingen is het van belang dat er meer “stand van zaken” gesprekken zijn. Daar waar nodig (op verzoek van leerkracht en/of ouders) neemt de IB-er deel aan het gesprek. Het is mogelijk andere deskundigen er bij te betrekken. De verslaglegging wordt gedaan in Parnassys door de leerkracht.

Ouders - IB-er (leerkracht)

Als ouders (op eigen initiatief) de zorgen t.a.v. hun kind met de IB-er willen bespreken, moet de leerkracht hiervan op de hoogte zijn / worden gebracht. In principe worden zorggesprekken samen met de betreffende leerkracht gevoerd. Soms is dit echter niet mogelijk vanwege het tijdstip of een verstoorde relatie ouders - leerkracht. Het doel is dan wel om bij een volgend gesprek alle betrokkenen weer om de tafel te hebben.

Externen - leerkracht – ouders

Bij gesprekken met externen bijvoorbeeld de AB-er (ambulante begeleiding) of orthopedagoog zijn ouders, leerkracht en IB-er aanwezig. De verslaglegging wordt gedaan in Parnassys door de leerkracht.

IB-er – IB-er andere school - leerkracht

Als een kind bij ons wordt aangemeld door ouders, wordt er eerst contact gezocht met de school waar het kind op zit. De IB-er van de betreffende bouw is hiervoor verantwoordelijk. Als het een zorgleerling betreft, wordt het zorgdossier goed doorgenomen. Aan de hand van de gegevens van de vorige school, kijken we in welke groep het kind het beste geplaatst kan worden (als er keus is). Leerkrachten worden meegenomen in het proces.

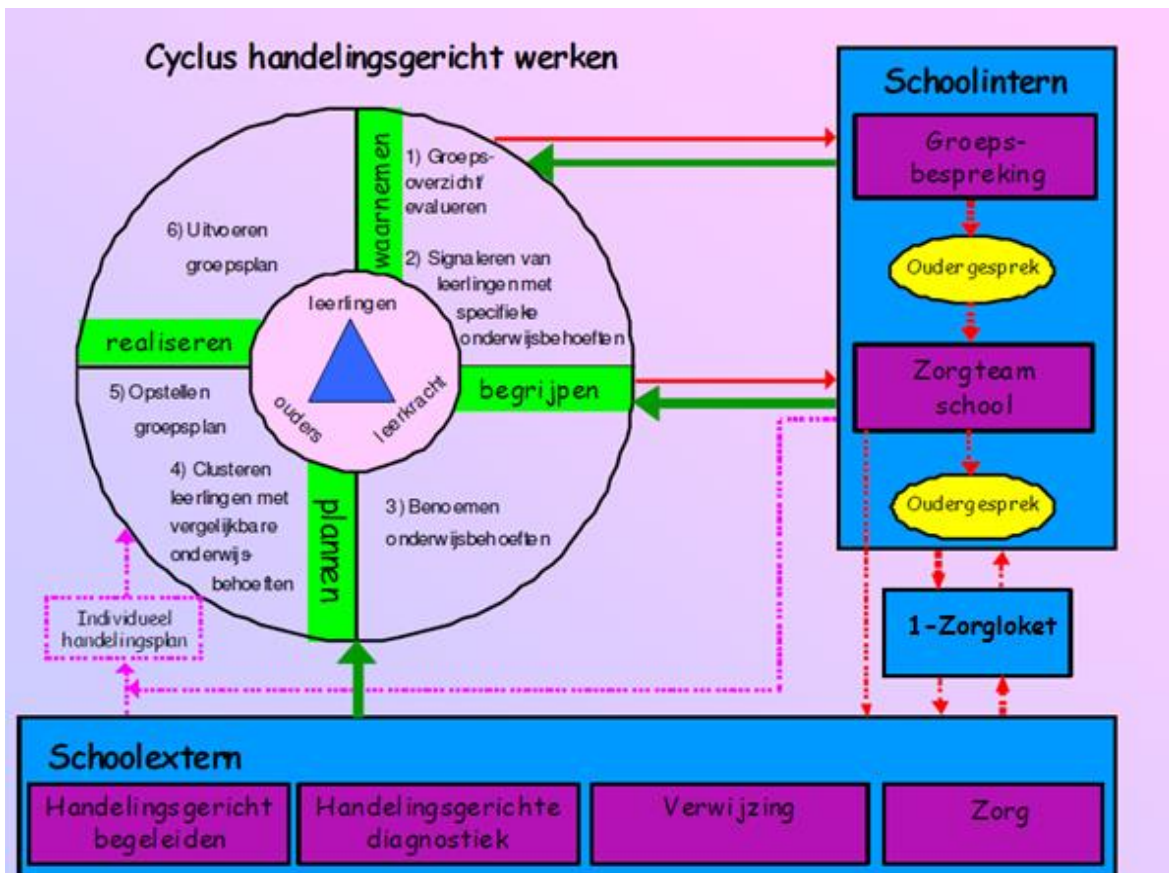
Directie - IB-ers

Tijdens de tweewekelijkse Kernteam vergadering, waar zowel de directie als beide IB-ers aanwezig zijn, is er tijd geagendeerd voor de zorg. Verslaglegging hiervan geschiedt bij toerbeurt.

Hoofdstuk 3 - Werkwijze

3.1 Handelingsgericht werken

Op IKC De Hoge Hoeve werken we middels de 1-Zorgroute. Wij bieden zorg aan alle leerlingen binnen onze school en geven uitvoering aan Passend Onderwijs. In de 1-zorgroute staat de cyclus handelingsgericht werken (HGW) centraal en wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De 1-zorgroute is een zich voortdurend herhalend proces van waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren. De leerkracht werkt en denkt vanuit onderwijsbehoeften in plaats van het benoemen van tekorten die een kind heeft. De leerkracht stemt het onderwijsaanbod af op de leerlingen van zijn groep.

Op IKC De Hoge Hoeve werken we met groepsbesprekingsformulieren en groepsplannen. Zie bijlage Formulieren.

Groepsbesprekingsformulieren:

Hierin worden o.a. de stimulerende -en belemmerende factoren en de algemene onderwijsbehoeften per kind vermeld. Daarnaast is er nog een gedeelte waarop specifieke onderwijsbehoeften t.a.v. gedrag kunnen worden vermeld en is er ruimte om de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht te noteren. Groepsbesprekingsformulieren worden 3x per jaar gemaakt/bijgewerkt. Tijdens de groepsbesprekingen in najaar en voorjaar wordt het formulier samen doorgenomen (leerkracht en IB-er). Daarnaast wordt het groepsbesprekingsformulier aan het eind van het schooljaar door de huidige leerkracht aangevuld en gebruikt voor de warme overdracht naar de volgende groep. De overdracht vindt plaats voor de start van het nieuwe schooljaar. Betrokkenen: de leerkracht(en) van het vorig schooljaar en de leerkracht(en) van het nieuwe schooljaar en waar mogelijk de IB-er. Het groepsbesprekingsformulier wordt opgeslagen in SharePoint en begin van het schooljaar ook in Parnassys (bij de nieuwe groep). Hiervoor zijn de IB-ers verantwoordelijk.

Groepsplannen:

Om met de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen in een groep om te gaan, wordt er gewerkt met groepsplannen voor de vakgebieden rekenen, spelling, technisch lezen (gr. 3 t/m 8) en begrijpend lezen (gr. 4 t/m 8).

In het groepsplan zijn de leerlingen verdeeld in de volgende subgroepen: instructieafhankelijk (aanpak 1), instructiegevoelig (aanpak 2) en instructieonafhankelijk (aanpak 3).

Uitgangspunt voor deze indeling zijn de scores op de methodegebonden toetsen en de scores van de Leerling in Beeld toetsen (afname januari/februari, juni).

Voor de kleuters wordt er gewerkt met een zorgrooster voor taal en rekenen. Hierbij wordt uitgegaan van KIJK observaties en registraties.

Aanpak 1: In deze aanpak zitten de kinderen die naast de volledige instructie nog verlengde instructie nodig hebben of mogelijk daarnaast nog extra hulp om de stof onder de knie te krijgen (onvoldoende resultaten methodetoetsen, LiB (lage) III-IV-V). Deze leerlingen staan tevens vermeld/ingepland op het zorgrooster van de groep.

Aanpak 2: Het gemiddelde kind zit in aanpak 2 en krijgt het normale aanbod (=basisaanbod). De focus qua tijd ligt bij deze groep, omdat dit de reguliere instructie is. We streven er naar om deze groep te versterken in vaardigheden en resultaten. (methodetoetsen voldoende-goed, LiB (hoge) III of hoger).

Aanpak 3: Het kind wat beter dan gemiddeld scoort zit in deze aanpak. Het kind krijgt een (ver)korte instructie. Er wordt gekeken of het kind extra uitdaging moet hebben om verder te komen binnen zijn of haar ontwikkeling. Deze aanpak zal ook moeten worden gehanteerd qua instructie op de extra aangeboden stof (methodetoetsen goed, LiB I en I+).

Daarnaast is er in het groepsplan ruimte om leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte (eigen leerlijn - OPP) te beschrijven.

Het werken met het groepsplan heeft als doel dat de differentiatie binnen de groepen in kaart wordt gebracht, zodat de leerkracht steeds een overzicht heeft van welke hulp wanneer aan welke leerlingen moet worden geboden. Belangrijk is dat de doelstelling in de groepsplannen zo concreet mogelijk is, zodat de opbrengst goed is vast te stellen. Dit vergemakkelijkt het werken met de groepsplannen en zorgt er tevens voor dat de groepsplannen effectiever zijn. De groepsplannen worden 2 keer per schooljaar opgesteld.

Na afname van de LiB worden de groepsplannen schriftelijk geëvalueerd door de leerkracht en waar nodig besproken met de IB-er.

De groepsplannen worden per schooljaar per groep opgeslagen in SharePoint.

T.a.v. groepsplannen op sociaal-emotioneel gebied – zie hoofdstuk 4.4 – ZIEN.

Individuele aanpak

Voor kinderen die op één vakgebied een eigen leerlijn nodig hebben wordt deze individuele aanpak in het groepsplan beschreven.

Als een kind doubleert wordt er door betreffende leerkracht(en) een doublureplan opgesteld.

Als kinderen op twee of meer vakgebieden een eigen leerlijn nodig hebben, wordt er een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld door de leerkracht. Dit, in samenwerking met de IB-er. Conform de afspraken van Innerwaard wordt dit na de M-toetsen van groep 6 gedaan. Bij hoge uitzondering doen we dit ook bij leerlingen in “jongere” groepen. Bij de aanvraag van een basisarrangement (SWV De Liemers) is het opstellen van een OPP verplicht.

Bovengenoemde plannen worden besproken met de ouders, leerkracht en IB-er en worden deze bestanden toegevoegd bij de betreffende leerling in Parnassys.

Voor genoemde formats zie bijlage Formulieren.

3.2 Het IGDl model.

Instructiegevoelige leerlingen hebben meer nodig dan de korte algemene instructie voorafgaand aan de verwerking van nieuwe leerstof. De leerkrachten werken met een instructiemodel dat ervoor zorgt dat deze leerlingen meer leertijd krijgen. Dit model is het zogenaamde interactieve gedifferentieerde directe instructiemodel (IGDI).

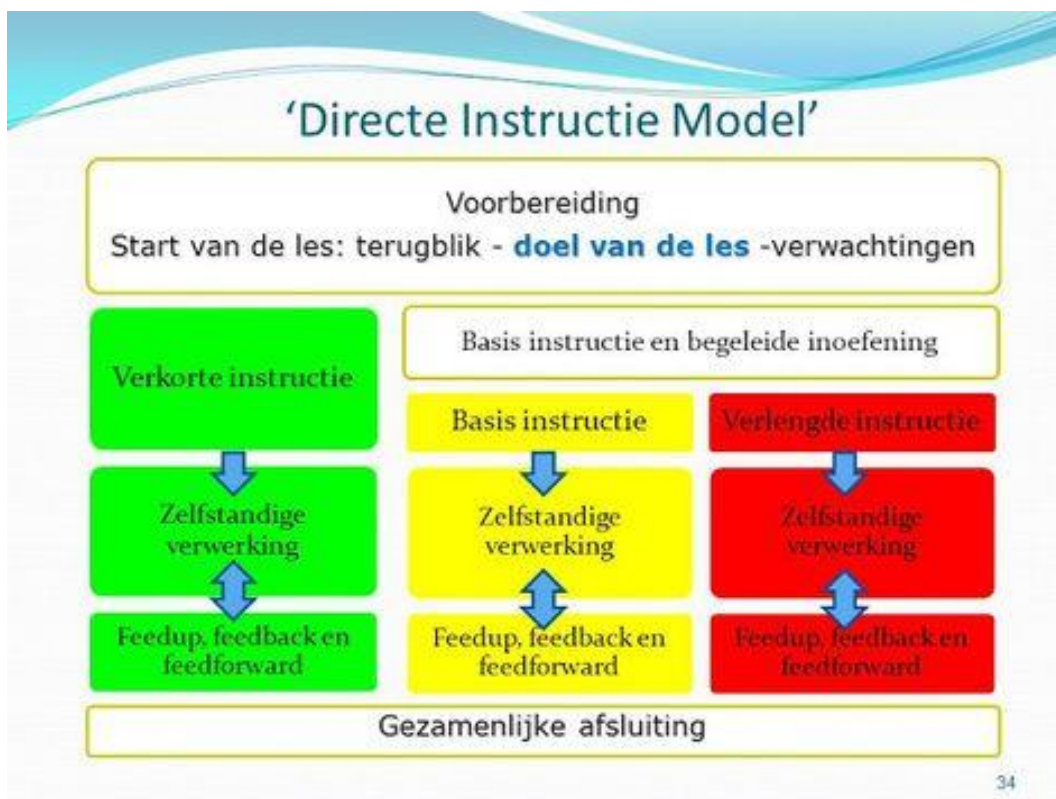
De leerkracht start klassikaal met een instructie van maximaal twintig minuten, die volgens een vast patroon verloopt. Voorkennis ophalen, het lesdoel aan de kinderen bekend maken, voordoen en gezamenlijk inoefenen zijn onderdelen van dit model.

Instructie onafhankelijke leerlingen (aanpak 3) beginnen al eerder met de verwerking. Na de instructie controleert de leerkracht door middel van een vaste ronde door de klas of de methodevolgers (instructie gevoelige leerlingen - aanpak 2) ook aan de slag kunnen met de opdrachten. Vervolgens krijgen de instructie afhankelijke leerlingen (aanpak 1) extra leertijd aan de instructietafel. Daar neemt de leerkracht de leerstof nog eens met ze door, op een aangepaste manier. Dit kan zijn met meer visuele middelen of juist door meer gezamenlijke oefening om zelfvertrouwen te bevorderen (= verlengde instructie).

Na maximaal een kwartier aan de instructietafel kunnen de leerlingen zelfstandig verder. De leerkracht loopt weer een controleronde door de klas, waarna een volgende subgroep aan de instructietafel wordt geholpen. Dit kunnen ook de instructie onafhankelijke leerlingen zijn, die door middel van verdieping of verrijking worden uitgedaagd, na de reguliere verwerking van de leerstof.

Aan het eind van elke les wordt met de kinderen geëvalueerd hoe er is gewerkt en of het lesdoel is bereikt.

In elke groep wordt de instructietafel gebruikt voor bovengenoemde verlengde instructie.

3.3 Opbrengstgericht werken.

Op IKC De Hoge Hoeve zijn we, net als andere scholen van Innerwaard, bezig met opbrengstgericht werken. Uitgangspunt hierbij is het optimale uit ieder kind te halen met inachtneming van het welbevinden! Twee keer per jaar worden de LiB-toetsen afgenomen. De af te nemen toetsen staan vermeld in de jaarplanner.

Bij opbrengstgericht werken wordt er m.n. naar de LiB opbrengsten gekeken van de vakgebieden rekenen, spelling, begrijpend lezen en technisch lezen (gr. 3 t/m 8).

N.a.v. van de scores van de laatste LiB-afname wordt per groep en per vakgebied een doel gesteld in % van de leerlingen voor de komende LiB afname (voorbeeld M-Cito spelling: I/II scores - 40%, III score-20%, IV/V scores -40%). Deze doelen worden in de groepsplannen aangegeven.

Twee keer per jaar (na de LiB afname) is er een LOVS-vergadering, waarin de opbrengsten met het team worden doorgenomen. Dit gebeurt o.a. aan de hand van de trendanalyse en de dwarsdoorsnede van LiB. Er wordt gekeken of de gestelde doelen per vakgebied per groep zijn behaald. Ook wordt er gekeken naar de analyse van de methodegebonden toetsen. Bij deze evaluatie worden tevens vervolgstappen op groepsniveau en evt. op schoolniveau besproken. Vervolgens worden er per groep voor ieder vakgebied nieuwe streefdoelen opgesteld. De IB-ers verwerken alle scores en de daaruit voortvloeiende acties in het "Format IKC/school trendanalyse" van Innerwaard. Deze analyse is terug te vinden in SharePoint (map IB >OGW)

Stichtingsbreed worden de behaalde scores van de aangesloten scholen tijdens de bijeenkomsten van de IB-kring besproken. Er worden onderling ervaringen uitgewisseld om van elkaar te kunnen leren en zodoende de opbrengsten te kunnen verhogen.

Hoofdstuk 4 Zorgstructuur - IKC De Hoge Hoeve

4.1. Bespreekmomenten zorgleerlingen

Op **schoolniveau** bespreken we de zorgleerlingen op verschillende momenten per jaar:

- 2x per jaar tijdens de groepsbespreking (waarbij we eerst de gehele groep bespreken en daarna de leerlingen van de groep). Er wordt gekeken naar zorgen met betrekking tot de thuissituatie, welke onderwijsbehoeften er in de gehele groep zijn op gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, rekenen, spelling, begrijpend lezen en technisch lezen, de resultaten, de stimulerende en belemmerende factoren en de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling. Wanneer we deze gegevens goed hebben bekeken, worden er samen vervolgstappen vastgesteld; wat heeft de groep en deze leerlingen de komende periode nodig en wat heeft de leerkracht nodig.
- 2x per jaar worden de zorgleerlingen tijdens een zorgoverleg besproken. Het zorgoverleg vinden plaats in november en april.
- Incidenteel (indien gewenst) een korte leerlingbespreking als onderdeel van een team of bouwvergadering (leerkrachten en IB-er).
- 4 à 5x per jaar individuele cases tijdens de bijeenkomst van het ondersteuningsteam (OT).
- 1x per jaar tijdens de warme overdracht van de ene groep naar de volgende groep. Leerkrachten van beide groepen en waar mogelijk IB-er.

Naast deze vaste momenten zijn er op initiatief van leerkracht, ouders of IB-er tussentijdse overlegmomenten. Leerkrachten zijn hierbij verantwoordelijk voor de verslaglegging in Parnassys. Ouders hebben inzage hierin. Mochten ouders hier specifiek om vragen, maakt de IB-er een afspraak om dat te realiseren.

IKC-breed:

Er vindt een warme overdracht plaats (mondeling en schriftelijk) van alle VVE IKC peuters die naar groep 1 gaan. Gezien de verschillende instapmomenten is er niet een vast moment in het jaar. De KIJK registratie van de peuter wordt overgezet naar de groep waarin de kleuter start. Betrokkenen: ontvangende leerkracht en pedagogisch medewerker van de peutergroepen. Daar waar nodig sluit de IB-er onderbouw basisschool aan.

Bovenschoolsniveau: Op dit niveau zijn er deels vaste en niet-vaste overlegmomenten:

1. Leerlingen die dusdanig uitvallen op een bepaald vakgebied dat ze de reguliere leerlijn niet kunnen volgen, worden besproken met de ambulante begeleiders van het samenwerkingsverband. Het initiatief ligt hierbij in principe bij de leerkracht, de IB-er heeft een ondersteunende rol. Voor de aanmelding voor ambulante begeleiding vult de leerkracht het zorgformulier in. Zie bijlage formulieren. De IB-er loopt dit formulier samen met de leerkracht na en plaatst dit met bijbehorende informatie in Kindkans. Ouders zijn hierbij van tevoren op de hoogte gebracht en hebben een onderdeel van het zorgformulier ingevuld en voorzien van handtekening. Ouders, leerkracht en IB-er zijn aanwezig bij de intake met de AB-er.

2. Leerlingen die in aanmerking komen voor een verwijzing naar het SBO of SBAO worden in overleg met de ouders, de betrokken AB-er (evt. op advies van het ondersteuningsteam) aangemeld in Kindkans > bij organisatie De Liemers PO. De IB-er is verantwoordelijk voor de aanmelding. Er wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd bij de CLO (Commissie Leerling Ondersteuning). De data van de CLO-bijeenkomsten staan op de site van Samenwerkingsverband De Liemers PO (www.swvdeliemers-po.nl)

De CLO beoordeelt de binnengekomen verzoeken tot toelaatbaarheid verklaringen en/of arrangementen voor leerlingen waarvoor de basisondersteuning en de breedteondersteuning te kort schiet.

Deze commissie (CLO) bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, een orthopedagoog en een secretaris. Daarnaast is plek ingeruimd voor deskundigenadvies vanuit het basisonderwijs, het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

4.2 Het ondersteuningsteam - algemeen

Algemene inleiding.

In de zorgstructuur in het samenwerkingsverband Passend onderwijs de Liemers is de rol en de positionering van de ondersteuningsteams op de scholen van groot belang. Daarbij onderscheiden we 2 belangrijke taken:

1. Het ondersteuningsteam is het sluitstuk van de schoolinterne zorg en het "scharnierpunt" naar de schoolexterne zorg.

In de 1 zorgroute worden leerlingen besproken in de groepsbesprekingen, desgewenst in de leerlingbespreking en bij problematiek die de school overstijgt of dreigt te overstijgen in het OT. Ouders zijn daarbij als partner van cruciaal belang en zijn daarom ook indien mogelijk altijd betrokken in de besprekingen van het OT. Er wordt samengewerkt tussen ouders en school; ouders zijn gelijkwaardig gesprekspartner in het te lopen proces.

Tijdens de OT-bijeenkomsten kunnen interventies en / of opschaling worden afgesproken op verschillende niveaus. Hierbij denken we aan extra ondersteuning in of buiten de klas, aanvraag basisarrangement, extra ondersteuning voor de medewerkers van de school in de begeleiding van deze leerling, uitvoeren handelingsgerichte diagnostiek, extra ondersteuning voor de ouders in de vorm van gesprekken of verdere probleemverkenning, initiëren van hulpverlening voor de leerling, de ouders of het gehele gezin.

2. Het ondersteuningsteam is het voorportaal voor de aanvragen van toelaatbaarheid verklaringen voor het SBO en SO en andere arrangementen in het samenwerkingsverband de Liemers. T.a.v. de aanvraag van een basisarrangement is de betrokkenheid (minimaal een half jaar) van een AB-er van groot belang.

Indien de school vanuit haar mogelijkheden t.a.v. de basis –en breedteondersteuning niet meer in staat is haar zorgplicht waar te maken en alle interventies niet tot gewenste verbeteringen hebben geleid, verzorgt de betrokken orthopedagoog (vast lid van het OT) een deskundigenadvies. In dit advies wordt een duidelijk beeld geschetst van de onderwijsbehoefte en het ontwikkelingsperspectief van de leerling. Dit deskundigenadvies is onderdeel van het zorgformulier voor de aanvraag van een TLV voor SBO of SO.

4.2.1 Ondersteuningsteam IKC De Hoge Hoeve

Het IKC heeft een ondersteuningsteam. Het OT komt 5x per jaar bij elkaar om cases te bespreken. De data van de bijeenkomsten staan in de jaarplanner.

1. Taken van het ondersteuningsteam

Het ondersteuningsteam draagt zorg voor onderstaande zaken:

1. vroegtijdig signaleren van problemen. Dit kunnen problemen zijn op cognitief -en/of sociaal-emotioneel gebied, problemen in de thuissituatie die van invloed zijn op de leerling;
2. tijdig realiseren van passende hulp (ter voorkoming van escalatie);
3. ondersteuning bij handelingsverlegenheid van leerkrachten;
4. schakelpunt zijn richting externe ondersteuning.

2. De samenstelling van het ondersteuningsteam

Vaste deelnemers m.i.v. schooljaar 2022-2023:

- Directeur	Riet Mous
- Intern begeleider onderbouw (gr. 1/2)	Carin Ketelaar (OB- coördinator)
- Intern begeleider midden/bovenbouw (gr. 3 t/m 8)	Hanneke Heymen
- Orthopedagoog generalist (1801)	Mariska van der Vliet-de Keizer
- Leerkracht (groepsleerkracht van casusln.)	wisselend
- Schoolmaatschappelijkwerker (SMW)	Dagmar Benink

Afhankelijk van de casus kunnen er externe deskundigen worden uitgenodigd (logopediste, schoolverpleegkundige ...etc.). De directeur heeft de eindverantwoordelijkheid.

De ouders van het betreffende kind zijn standaard uitgenodigd voor de bijeenkomsten. Mochten zij of de leerkracht verhinderd zijn, dan wordt het kind in de eerstvolgende bijeenkomst besproken.

3. Taakverdeling:

De taakverdeling is als volgt:

Voorzitter: Riet Mous, notulant: (bij toerbeurt) IB-ers Carin Ketelaar en Hanneke Heymen.

De overige leden hebben in principe een adviserende rol. Het kan zijn dat ze concreet bij acties worden betrokken n.a.v. het gezamenlijk advies.

De IB-er midden/bovenbouw verzorgt de agenda. Zij verstuurt de agenda en bijbehorende informatie per casus naar alle leden van het OT. Beide IB-ers zijn verantwoordelijk voor het aanleveren van het zorgformulier en andere informatie van de leerlingen uit hun bouw.

Verder zijn zij verantwoordelijk voor de uitnodiging van externe deskundigen en de ouders.

De ouders krijgen naast de mondelinge uitnodiging (leerkracht) ook een schriftelijke uitnodiging van de IB-er midden/bovenbouw.

4. Wanneer bespreek je een kind in het ondersteuningsteam?

Bij problematiek die de school overstijgt of dreigt te overstijgen komt het kind in aanmerking voor bespreking in het ondersteuningsteam. Dit kan zijn bij :

1. zorgen op het gebied van: gedrag (sociaal-emotioneel), leren (cognitief, eigen leerlijn, verwijzing), thuissituatie (moeizaam contact ouders), mogelijke stoornis, etc.
2. (blijvende)handelingsverlegenheid.

5. Procedure van aanmelding.

Als een leerkracht een leerling wil aanmelden, wordt dit eerst met de IB-er besproken. Vervolgens moet hij/zij dit met de ouders bespreken. De ouders moeten toestemming geven. Vervolgens dient het zorgformulier van samenwerkingsverband De Liemers te worden ingevuld (alleen de onderdelen die van toepassing zijn). Het formulieren van de hulpvraag is erg belangrijk. Er zit een pagina bij waarop de ouders informatie kunnen geven over hun kind. Zie bijlage Formulieren. Alle informatie wordt één week voor de bijeenkomst naar alle leden van het OT gemaïld.

4.3 Taken en verantwoordelijkheden t.a.v. de zorg

Interne begeleiding:

De Interne Begeleider (IB-er) heeft een belangrijke plaats binnen de leerlingenzorg bij ons op school. De taken richten zich vooral op de coördinatie en afstemming van de verschillende aandachtsgebieden; het ondersteunen van leerkrachten, het verbeteren van het handelen van groepsleerkrachten en het treffen van zorgverbredingmaatregelen in de schoolorganisatie.

De begeleiding vindt plaats op vier niveaus:

- Op groepsniveau: het ondersteunen/coachen van de leerkracht bij het onderzoeken en observeren van leerlingen.
- Op leerlingniveau: Tijdens de groepsbesprekingen en het zorgoverleg zoomen we in op de individuele leerling.
- Op schoolniveau: het scheppen van bepaalde voorwaarden en het bewaken van de leerlingenzorg; het begeleiden en adviseren van collega's; het uitvoeren van administratieve werkzaamheden.
- Op bovenscholniveau: het onderhouden van contacten met verschillende organisaties buiten school.

IKC De Hoge Hoeve heeft twee IB-ers, te weten: Carin Ketelaar (gr.1/2) en Hanneke Heymen (gr. 3 t/m 8). Zij hebben in totaal 5 dagen voor hun taken als intern begeleider. De belangrijkste taak van de intern begeleiders op IKC De Hoge Hoeve is het dragen van verantwoordelijkheid voor de zorg die op het IKC wordt geboden aan alle kinderen. Dit wordt onder andere gewaarborgd door het organiseren van groepsbesprekingen, zorgoverleg, leerlingbespreking, consultatiemomenten, groepsanalyses vanuit het leerlingvolgsysteem en het onderhouden van een goede dossiervorming van iedere leerling.

De intern begeleiders zijn verantwoordelijk voor onderstaande zaken. Daar waar één van hen specifiek verantwoordelijk is, staat de 1e letter van de voornaam erachter.

Taken / verantwoordelijkheden van de intern begeleiders

- Het onderhouden van contacten met schoolarts (H), logopedist, orthopedagoge, collega interne begeleiders, jeugdzorg en tal van andere instanties, zoals bijvoorbeeld: 1801/Marant, R.I.D., Sociaal team, Kentalis, AB-ers Samenwerkingsverband De Liemers PO.
- Is lid van het kernteam; neemt deel aan de kernteam vergaderingen (notuleren bij toerbeurt).
- Leerlingbesprekingen organiseren binnen het ondersteuningsteam op school, notuleren hiervan.
- Deelnemen aan vergaderingen van de IB-kring Innerwaard Integrale Kindcentra.
- Bezoeken bijeenkomsten van het IB-netwerk SWV De Liemers PO.
- Bijwonen van BOVO overleg (H).
- Bijwonen bijeenkomsten VVE (C).
- Het verwerken van leerlinggegevens en bewaken van het LOVS.
- Het overleggen met de leerkrachten over de zorgleerlingen tijdens het zorgoverleg, de groepsbespreking en consultaties.
- Coachen van leerkrachten t.a.v. de zorgafspraken op school –en groepsniveau.
- Het begeleiden van leerkrachten bij het maken van groepsplannen.
- Het begeleiden van de leerkracht van groep 7 en 8 met de voorlopig adviezen en verwijzingen VO (H).
- Contacten met voorschoolse voorzieningen, overdracht leerlingen (C).
- Het aansturen van ondersteuning door onderwijsassistenten / leerkrachtondersteuner binnen onze school
- Het aansturen van het beleid rondom hoog- en meerbegaafden en het werken met DHH in samenwerking met de HB-specialist.
- Het houden van zorggesprekken met ouders en leerkrachten.
- Het (laten) uitvoeren van onderzoeken bij leerlingen.
- Het aansturen van de afname van de AVI –leestoets bij alle leerlingen van gr. 3 t/m 8 die nog niet het AVI-Plus beheersniveau hebben gehaald (H).

- Het incidenteel afnemen van AVI bij kleuters (C).
- Het afnemen, registreren en uitwerken van tussentijdse leestoetsen AVI bij zwakke lezers in november en april (H).
- Het aansturen/organiseren/borgen van interventieprogramma Bouw.
- Het aansturen van de afname van methode onafhankelijke toetsen (Cito).
- Het bestellen van Cito-materiaal (H).
- Het evalueren van toetsen samen met leerkrachten en verbeterpunten/acties bespreken.
- Twee keer per jaar LOVS bespreking met het team en de schriftelijke uitwerking hiervan.
- Dossiervorming.
- Observaties in de groepen.
- Coachen- ondersteunen van leerkrachten.
- Jaarplanning maken en afspraken omtrent zorg.
- Het bijhouden van de orthotheek (aankopen van materiaal).

De leerkracht ondersteuner, onderwijsassistente en klassenassistenten

Op IKC De Hoge Hoeve maken we gebruik van leerkrachtondersteuner, onderwijsassistenten en klassenassistenten. De werkzaamheden worden aangestuurd door beide IB-ers. Leerkrachtondersteuners en onderwijsassistenten ondersteunen de leerkracht, zodat deze tijd heeft om zorgleerlingen te begeleiden bij extra ondersteuning. Daarnaast begeleiden onderwijsassistenten individuele leerlingen en groepjes leerlingen. Dit gebeurt in principe binnen in de groep en in overleg met IB-er buiten de groep. De leerkracht zorgt voor de leerstof die behandeld moet worden door de leerkracht ondersteuner en onderwijsassistenten. De groepsleerkracht is en blijft verantwoordelijk voor de zorgleerlingen en vermeldt de extra ondersteuning in het groepsoverzicht, groepsplan en zorgrooster. De aanvraag voor ondersteuning loopt via de IB-er. Ouders worden door de leerkracht geïnformeerd.

Taken / verantwoordelijkheden leerkracht ondersteuner/onderwijsassistente

- Het bieden van ondersteuning aan individuele of groepjes leerlingen op het gebied van woordenschat (NT2-leerlingen), technisch lezen (Connectlezen, Bouw), rekenen, spelling en begrijpend lezen.
- Het ondersteunen van de leerkracht in de groep als deze werkt met zorgleerlingen.
- Het bijhouden van een logboek t.b.v. de leerlingen die ondersteund worden.
- Incidenteel het bijwonen van een oudergesprek (leerkracht, ouders, IB-er, AB-er)
- Incidenteel het overnemen van een groep bij afwezigheid van de leerkracht.
- Regelmatig overleg met de IB-er t.a.v. de zorgleerlingen.
- Het gezamenlijk opstellen van een werkschema en evaluatie van de werkzaamheden met IB-er.
- Contact houden met de leerkracht van betreffende zorgleerlingen.
- Afname van toetsen.
- Ontwikkelen van leeractiviteiten, instructiematerialen, werkvormen en opdrachten in samenspraak met de leerkracht.

Taken / verantwoordelijkheden klassenassistenten kleuterbouw

- Helpende en verzorgende taken ter ondersteuning van de leerkracht.

Reken –en taalspecialisten:

Op IKC De Hoge Hoeve hebben wij twee rekenspecialisten (Sandra Legierse en Hanneke Heymen) en twee taalspecialisten (Bianca van Peer en Peter Lefèvre). Dit zijn leerkrachten die een speciale opleiding hebben gevolgd tot reken of taalspecialist. Zij volgen t.a.v. hun specialisme de bijeenkomsten van het netwerk van de stichting. Op school maken we gebruik van hun expertise. Zij krijgen structureel tijdens de teamvergaderingen de gelegenheid om de laatste inzichten/ontwikkelingen met het team te delen. Hun ondersteunende rol is in ontwikkeling. Hieronder per specialisme de werkzaamheden die worden verricht. Een aantal taken en verantwoordelijkheden zijn nog in ontwikkeling (i.o).

Taken / verantwoordelijkheden rekenspecialist

- Delen van kennis t.a.v. rekenen met de leerkrachten tijdens teamvergaderingen, studiedagen.
- Het schoolbreed opstellen van afspraken t.a.v. het rekenonderwijs (kwaliteitskaart)
- Het ondersteunen van collega leerkrachten op rekengebied.

- Het ondersteunen van de leerkracht bij het maken van een groepsanalyse van de afgenomen cito's rekenen (i.o.)
- Het bespreken (met de leerkracht) van de analyses en de vervolgstappen.
- Het bijwonen van zorggesprekken (leerkracht –ouders) t.a.v. het rekenen.
- Het afnemen en uitwerken van een diagnostische rekentoets (i.o. met de AB-er / IB-er) bij individuele leerlingen.
- Incidenteel het samen met de leerkracht, IB-er en evt. AB-er maken van een plan van aanpak voor een bepaalde groep om ontstane rekenhiaten weg te werken.
- Aanschaf remediërend en ander rekenmateriaal in overleg met IB-er.
- Organiseren / aansturen van de landelijke Rekendag
- Klassenbezoeken (i.o.)

Taken / verantwoordelijkheden taalspecialist:

- Delen van kennis t.a.v. lezen en spelling met de leerkrachten tijdens teamvergaderingen, studiedagen.
- Het schoolbreed opstellen van afspraken t.a.v. het taalonderwijs (kwaliteitskaart).
- Het ondersteunen van collega leerkrachten op spelling –en leesgebied.
- Het ondersteunen van de leerkracht bij het maken van een groepsanalyse van de afgenomen cito's spelling (i.o.)
- Het deelnemen aan gesprekken met extern deskundigen op taalgebied.
- Het bijwonen van zorggesprekken (leerkracht-ouders) t.a.v. het taalgebied (facultatief).
- Het inventariseren en registreren van aanwezige kinderboeken, aanschaf nieuwe boeken.
- Het organiseren van tutorlezen (Peter).
- Observaties / klassenbezoeken in de groepen 3 t/m 8 t.b.v. een rode lijn /goede opbouw van de lessen technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.
- Het aansturen, organiseren en borgen van het gebruik van Alinea voor kinderen met dyslexie (Peter).

Specialist Hoogbegaafdheid:

Op IKC De Hoge Hoeve hebben we één specialist hoogbegaafdheid.

Taken / verantwoordelijkheden specialist hoogbegaafdheid

- Delen van kennis t.a.v. meer/hoogbegaafdheid tijdens teamvergaderingen, studiedagen
- Het schoolbreed opstellen van afspraken (up-to-date houden) t.a.v. onderwijs aan meer/hoogbegaafde kinderen (kwaliteitskaart).
- Het ondersteunen van collega leerkrachten op het gebied van meer/hoogbegaafdheid. De leerkracht is verantwoordelijk voor verslaggeving hiervan in Parnassys.
- Beheren/aansturen invullen van de vragenlijsten van de DHH.
- Bijwonen van de IB-kring Hoogbegaafdheid (Innerwaard) en Kwaliteitskring Hoogbegaafdheid van Samenwerkingsverband De Liemers (beide zijn in ontwikkeling).
- Coachen van projectgroepjes meer/hoogbegaafde kinderen.
- Communicatie naar leerkrachten en leerlingen.
- Aanschaf materiaal voor meer/hoogbegaafde leerlingen (i.o. overleg met IB-er)

Trainer Rots en Water (sociaal-emotionele training):

Op IKC De Hoge Hoeve hebben we twee gecertificeerde trainers.

Taken / verantwoordelijkheden trainer Rots en Watertraining

- Inventariseren welke leerlingen in aanmerking komen voor de Rots en Watertraining (samen met leerkrachten en IB-er)
- Het samenstellen van de groep kinderen die de training gaat volgen.
- Informeren leerkrachten en ouders over de inhoud van de bijeenkomsten (vooraf en evt. tussentijds).
- Het schrijven van een eindrapportage voor ouders/kinderen/collega's.
- Het geven van de Rots en Water training.

Groepsleerkrachten:

In principe zijn de leerkrachten verantwoordelijk voor de juiste zorg t.a.v. alle leerlingen in de groep. Zij worden hierbij ondersteund door de IB-ers, de onderwijsassistenten, leerkracht en de taal –en rekenspecialisten.

Taken / verantwoordelijkheden leerkracht

- Het maken van groepsoverzichten en groepsplannen waarin duidelijk wordt beschreven welke leerstof, mate van zorg en aanpak de leerlingen nodig hebben. Dit geldt voor alle leerlingen.
- Het maken van een zorgrooster waarin staat op welk moment leerlingen extra ondersteuning krijgen.
- Het maken en evalueren van individuele handelingsplannen (OPP's) samen met de IB-er.
- Het bijhouden / invoeren van methodetoetsen op de computer.
- Het afnemen van Cito's en invoeren van de resultaten in het Cito –LiB (binnen 1 week na afname).
- Het schriftelijk evalueren van groepsplannen.
- Het houden van 10 minutengesprekken n.a.v. de verslagen.
- Het regelmatig 'stand van zaken' gesprekken met ouders van leerlingen. Op verzoek van leerkracht en/of ouders kan de IB-er aanschuiven.
- Indienen van hulpvraag t.a.v. extra ondersteuning / handelingsverlegenheid bij IB-er en de ouders hierover informeren.
- Invullen en vervolgens kopiëren/scannen van vragenlijsten t.b.v. onderzoek. De ingevulde vragenlijst wordt met de IB-er nagelopen voordat deze wordt opgestuurd.
- Het voorbereiden van groepsbesprekingen door tijdig (uiterlijk 1 week van tevoren) het format hiervoor in te vullen en op SharePoint te zetten.
- Verslaglegging van de oudergesprekken in Parnassys.
- Invullen van het onderwijskundig rapport (OKR) bij vertrek leerling.

Directeur:

Uiteindelijk heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid t.a.v. het geboden onderwijs en de zorg. Dat betekent dat deze goed geïnformeerd dient te worden door de leerkrachten en IB-ers. Samen met de IB-ers en bouwcoördinatoren wordt er gekeken naar de scholingsbehoeften van het team om de kwaliteit van onderwijs en zorg te waarborgen en/of te vergroten.

4.4 Borging van de zorg - monitoring

De zorg voor kinderen wordt geborgd door:

- Monitoring (het gebruik van diverse volgsystemen).
- Het vastleggen van groepsbesprekingen-zorgoverleggen-consultatiegesprekken.
- Evalueren en bijstellen groepsplannen, individuele plannen.
- Het vermelden van de ondersteuning in het weekrooster, zorgrooster.
- Warme overdracht van de ene groep naar de andere.
- Regelmatige afstemming met ouders van zorgleerlingen.
- Studiedagen op teamniveau.
- Professionalisering van IB-ers, onderwijsassistenten (kwaliteitskring, netwerkbijeenkomsten, cursus)
- Inzet formatie voor ondersteuning (door onderwijsassistente).
- Inrichting van IB-gedeelte op SharePoint.
- Het zorgplan.

Volgsystemen:

Het leerlingvolgsysteem;

Om op een betrouwbare informatie te krijgen over de voortgang van het leerproces maken wij gebruik van het leerlingvolgsysteem van Leerling in Beeld. We nemen hiervoor de onderstaande toetsen af: (zie toetskalender)

- D.M.T.
- AVI
- Begrijpend lezen
- Taalverzorging

- Rekenen en wiskunde
- Doorstroomtoets (groep 8)

Tussen- en eindopbrengsten LiB.

De resultaten worden in het Format IKC/school trendanalyse Innerwaard verwerkt en tijdens de IB-kring van Innerwaard besproken.

Parnassys / kindvolgsysteem:

Innerwaard werkt met het kindvolgsysteem van Parnassys.

In dit digitale dossier kunnen naast de volledige leerlingadministratie ook de toetsresultaten, gespreksverslagen, observaties en handelingsplannen geordend worden vastgelegd. Indien een leerling van school verandert (eind gr. 8 of tussentijds), kan alle info middels het OSO-dossier klaargezet worden voor de ontvangende school.

KIJK: observatie –en registratiesysteem (0-6 jaar).

De ontwikkelingen van het kind worden hiermee systematisch gevolgd en vastgelegd.

Aan de hand van observaties kunnen wij het gesprek met ouders aangaan. Er wordt bekeken op welke onderdelen en op welke manier de ontwikkeling van het individuele kind kan worden gestimuleerd. Hier passen wij ons aanbod qua activiteiten op aan (ontwikkelingsgericht / handelingsgericht werken).

ZIEN > Individueel volgsysteem op sociaal-emotioneel gebied. De ZIEN-vragenlijsten worden 2x per jaar (okt/nov en maart/april) door de leerkrachten van groep 3 t/m 8 en door de leerlingen van gr. 6 t/m 8 digitaal ingevuld. Zie jaarplanner.

Het systeem is gekoppeld aan Parnassys en de uitkomst is direct zichtbaar op de groepskaart. Opvallende zaken t.a.v. het welbevinden en het gevoel van veiligheid van individuele leerlingen worden door betreffende leerkracht met de leerling besproken. Afhankelijk van de ernst en grootte van de problematiek wordt deze besproken met de IB-er en/of binnen het kernteam.

KINDBEGRIIP > Individueel volgsysteem op sociaal-emotioneel gebied. De KINDBEGRIIP-vragenlijsten worden 2x per jaar (okt/nov en maart/april) door de leerkrachten van groep 3 t/m 8 en door de leerlingen van gr. 5 t/m 8 digitaal ingevuld. Zie jaarplanner.

Het systeem is gekoppeld aan Parnassys en de uitkomst is direct zichtbaar op de groepskaart. Opvallende zaken t.a.v. het welbevinden en het gevoel van veiligheid van individuele leerlingen worden door betreffende leerkracht met de leerling besproken. Afhankelijk van de ernst en grootte van de problematiek wordt deze besproken met de IB-er en/of binnen het kernteam.

Sometics: Sociogram (digitaal)

Naast Zien/Kindbegrip wordt ook Sometics 2x per jaar afgenomen. Sometics geeft een goed beeld van de onderlinge verhoudingen binnen een groep.

Hoofdstuk 5 – Protocollen

5.1 Beleid meer –en hoogbegaafde kinderen IKC De Hoge Hoeve

1. Doelgroep

Dit beleid is bedoeld voor (meer) begaafde en hoogbegaafde leerlingen. We spreken van begaafde leerlingen als de leerling op school uitzonderlijke prestaties levert of in staat moet worden geacht om uitzonderlijke prestaties te leveren. Kenmerkend voor een meer / hoogbegaafde leerling (kan) zijn:

Leereigenschappen:

- *is snel van begrip*
- *kan grote denk- en leerstappen maken*
- *kan verworven kennis goed toepassen*
- *beschikt over een groot probleemoplossend vermogen*
- *beschikt over een groot analyserend vermogen*
- *beschikt over een goed geheugen*

- *toont een brede algemene interesse*
- *is een doorvrager*
- *is een scherp waarnemer*
- *hoog werktempo*
- *hoge scores op alle leervakken (behalve "onderpresteerders")*

Persoonlijkheidseigenschappen:

- *is verbaal vaardiger dan leeftijdgenoten*
- *valt op door een origineel gevoel voor humor*
- *toont een creatief denkvermogen*
- *denkt buiten de reguliere kaders*
- *wekt de indruk geestelijk vroegrijp te zijn*
- *zoekt uitdaging*
- *toont een doorzettingsvermogen wanneer het uitgedaagd wordt*
- *kan zich sterk concentreren wanneer de activiteit aansluit bij interessegebieden*
- *is perfectionistisch ingesteld*
- *is in staat tot zelfreflectie*
- *heeft een grote behoefte aan autonomie*
- *accepteert regels niet klakkeloos maar be vraagt deze-zoekt ontwikkelingsgelijken in oudere kinderen*

2. Signalering en Diagnostiek

De HB-specialist coördineert, in samenspraak met de IB-er, de procedures van signalering en diagnostiek. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH).

De signaleringsprocedure.

De signalering kan op de volgende manieren plaatsvinden:

1. Afname van de QuickScan uit het DHH (door de leerkracht)
De QuickScan selecteert de groep op mogelijke meer –en hoogbegaafde kinderen
2. Observaties groepsleerkracht.
De informatie zal gehaald worden uit het dagelijkse werk van de leerling en de hoge toetsscores in combinatie met motivatie, werkhouding, onderpresteren en het algeheel welbevinden van de leerling.
3. De IB-er.
Deze merkt een leerling op vanuit de groepsbesprekingen en /of opvallend hoge (CITO) scores op de toetsen.
4. Het intake-gesprek.
(Bij binnenkomst groep 1 en alle andere nieuwe leerlingen in de school)
Tijdens het intake gesprek van nieuwe leerlingen kan vermoeden van begaafdheid of ontwikkelingsvoorsprong worden ingebracht door de ouders > zie intakeformulier

Procedure DHH:

- QuickScan:
 - o De leerkracht van groep 1 vult 6 weken na binnenkomst de quickscan in voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
 - o De leerkrachten van groep 3 en 5 vullen na de M-afname LiB de quickscan in voor alle leerlingen.
- Signalering: Geeft de QuickScan aan dat de leerling in aanmerking komt voor de signalering, dan vult de leerkracht de signaleringslijst in en beschrijft in 5 à 10 regels een algemene indruk van de leerling. Ook de ouders vullen de signaleringslijst in en beschrijven in 5 à 10 regels een algemene indruk van het kind.
- Didactische gegevens: De leerkracht verzamelt didactische gegevens op het gebied van

mond. taal (groep 1/2), technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen, spelling, schrijven, expressie en lichamelijke opvoeding. Deze gegevens worden door de leerkracht ingevoerd in het DHH.

Het protocol geeft aan of het zinvol is om verder te gaan met de volgende module (diagnostiek). De HB-specialist trekt in overleg met de leerkracht en IB-er een voorlopige conclusie. Is er sprake van mogelijke begaafdheid en/of onvoldoende of tegenstrijdige gegevens dan gaan we verder met de procedure voor diagnostiek (DHH). Is er geen sprake van mogelijke begaafdheid dan stopt het traject hier. De leerkracht communiceert hetgeen er besloten is met de ouders

Procedure voor diagnostiek

In deze fase wordt er verder onderzoek gedaan naar werkgedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling, begaafdheid en schoolvorderingen.

- De leerkracht vult de uitgebreide vragenlijst diagnostiek in (DHH).
- De ouders vullen de uitgebreide vragenlijst in.
- Er wordt onderzoek gedaan naar de schoolvorderingen van de leerling d.m.v. doortoetsen.
- Vanaf groep 5 vult de leerling ook een vragenlijst in.
- Alle gegevens worden door de leerkracht ingevoerd in het DHH.

Hieruit komt een voorlopige conclusie. Deze conclusie wordt op initiatief van de HB-specialist en IB-er besproken met leerkracht en ouders. Bij dit gesprek wordt inzichtelijk gemaakt wat ouders en school hebben ingevuld bij de verschillende onderdelen van de DHH. N.a.v. dit gesprek komt er een definitieve conclusie. Deze wordt beschreven in het eindverslag. De DHH stelt geen diagnose vast!

Noot: Het invullen van de DHH is vrij subjectief en de volledige procedure is erg intensief en tijdrovend. We zijn momenteel bezig met het verkennen van een ander signaleringsinstrument. Dit doen we samen met hoogbegaafdheidsspecialisten van Samenwerkingsverband De Liemers en de HB-kring Innerwaard.

Begaafdheid in de onderbouw

Bij kleuters wordt nog niet van hoogbegaafdheid gesproken maar van een ontwikkelingsvoorsprong. We kunnen dan nog niet van hoogbegaafdheid spreken omdat:

- hoogbegaafdheid pas vanaf 8 jaar betrouwbaar te testen is;
- een kleuter zich sprongsgewijs ontwikkelt.

Psycho-diagnostisch onderzoek

Dit onderzoek is noodzakelijk als de leerkracht en de HB-specialist van mening zijn dat er onvoldoende of tegenstrijdige gegevens zijn en er reden is tot verontrusting (het gaat niet goed met het kind). Het advies zal dan zijn extern onderzoek of externe begeleiding.

Als dit onderzoek plaats vindt op verzoek van school dan zijn de kosten hiervan voor de school. In het geval dat de ouders zelf een psycho-diagnostisch onderzoek wensen, maar de school hiervan de meerwaarde niet inziet, zijn de kosten van het onderzoek voor de ouders. In beide gevallen wordt er zorgvuldig en serieus met de adviezen voortvloeiend uit het onderzoek omgegaan.

Leerlingbegeleiding

Er zijn meerdere keuzes om te komen tot een juiste leerlingbegeleiding.

Op IKC de Hoge Hoeve hebben we gekozen voor “Compacten en verrijken” binnen de jaargroep. Leerlingen die hoge scores behalen op methode- en niet-methodegebonden toetsen, niet genoeg uitdaging vinden in de reguliere stof, weinig behoefte hebben aan instructie, oefen- en herhalingsstof komen in aanmerking voor het compacten en verrijken van de leerstof. Dit betekent dat een groot deel van de oefen- en herhalingsstof wordt geschrapt (compacten) en er verdieping (verrijking) van de leerstof plaatsvindt.

- Wat wel wordt aangeboden zijn:
 - o de belangrijkste stappen in het leerproces;
 - o belangrijke leerstrategieën en werkwijzen (het formeel leren);
 - o activiteiten op tempo;
 - o de introductie van een nieuw thema.

Verrijking. Naast de gewone leerstof krijgen de kinderen verrijkingsstof; dit zijn daadwerkelijk moeilijkere en uitdagender oefeningen. De opdrachten van de dag/weektaak moeten qua niveau worden aangepast. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen genoeg uitdaging krijgen. Ze moeten leren leren; ervaren dat je ergens moeite voor moet doen.

Uitdaging op andere gebieden in en buiten de groep

- Naast de zaakvakken biedt de thematische methodiek Leskracht (WO) kansen voor extra uitdaging. Met deze methodiek wordt deels groepsdoorbroken gewerkt. Dit biedt meer/hoogbegaafde leerlingen de mogelijkheid om samen te kunnen werken met kinderen van hetzelfde niveau ("peers"). De leerlingen leren hun eigen "leervragen" te stellen; ze worden eigenaar van hun leerproces. Samenwerken is van groot belang en zorgt tevens voor het verbeteren van de sociale vaardigheden. De groepsleerkracht heeft hierbij een coachende rol. Er wordt procesgericht gewerkt, d.w.z. dat we het proces naar een eindproduct belangrijker vinden dan het eindproduct zelf.
- Wij vinden de creatieve vakken en bewegen belangrijk. Zij zijn van belang voor de totale ontwikkeling van een kind. Het doel van onze leerlingbegeleiding (zoals beschreven) is dat een meer –hoogbegaafde leerling interesse blijft houden in school en leeractiviteiten. We willen meer –en hoogbegaafde leerlingen geen uitzonderingspositie geven, maar onderwijs op maat bieden.
- **Projectgroep:** De leerlingen die meer-/hoogbegaafd zijn werken één uur per week buiten de groep samen met peers, onder begeleiding van de hoogbegaafdheidsspecialist. De kinderen van groep 7 en 8 vormen één groep en de leerlingen van groep 4, 5 en 6 vormen een groep. Tijdens de activiteiten die aan bod komen in de projectgroep werken de leerlingen aan het ontwikkelen en/of versterken van Executieve Functies, samenwerken en het leren leren én doen zij kennis op van de leerkuil, groei mindset en verschillende manieren van denken (Sternberg). Dit doen we onder andere door opdrachten aan te bieden die een beroep doen op het hoge orde denken (Bloom). Leerlingen formuleren (met hulp) hun eigen leerdoelen, waar we regelmatig op reflecteren. Opdrachten kunnen uiteenlopend zijn (van het leren van de staten van Amerika tot het maken van een mini-spreekbeurt in één bijeenkomst). Per keer wordt bekeken waar de behoeften liggen. Ondersteunend wordt 'Het grote vooruitwerkboek' gebruikt. De leerlingen van de projectgroep, krijgen wekelijks een opdracht mee voor in de klas, waar zij zelfstandig aan kunnen werken. Door middel van deze opdrachten werken zij aan dezelfde doelen als in de projectgroep.

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en leerlingen van groep 3 die extra uitdaging nodig hebben, krijgen dit binnen de groep aangeboden.

- **MIK-klas.** Voor meer begaafde kinderen in groep 8 is er de mogelijkheid om deel te nemen aan de MIK-klas van SWV de Liemers. De MIK-klas bestaat uit zo'n 20 leerlingen van diverse basisscholen. De kinderen komen gedurende een periode van een half jaar wekelijks een middag naar het Candea om daar in groepjes aan een bepaalde opdrachten te werken. Ook op het IKC moet er aan de opdrachten gewerkt kunnen worden. Aan het eind van de periode verzorgen zij een presentatie voor ouders en leerkrachten.

Als een leerkracht een kind wil aanmelden voor de MIK-klas, vindt er eerst overleg met de IB-er plaats. De IB-er is verantwoordelijk voor de aanmelding. Vervolgens wordt er met de leerling en betreffende ouders gesproken (actie leerkracht). Om in aanmerking te komen voor de MIK-klas moet het zorgformulier worden ingevuld. Tevens moet de leerling een vragenlijst invullen. De leerling moet aangeven waarom hij/zij wil deelnemen aan de MIK-klas; wat hij/zij graag wil leren. Een intelligentieonderzoek (WISC) om aan te tonen dat er sprake is van meer of hoogbegaafdheid is niet verplicht. School zorgt voor een overzicht van de toetsresultaten.

De selectiecommissie van het samenwerkingsverband bepaalt uiteindelijk of een kind wordt toegelaten tot de MIK-klas. Niet alle aanmeldingen worden gehonoreerd.

- **Versnellen:** Wij willen onze leerlingen op maat bedienen binnen de jaargroep. Incidenteel kan hiervan worden afgeweken als dit in het belang en de wens van het kind is. Bij besluitvorming hierover zijn de groepsleerkracht, de IB-er, de HB-specialist van school, de HB-specialist van het samenwerkingsverband, de directie, de ouders en indien mogelijk het kind.

5.2 Beleid t.a.v. dyslexie

Wat is dyslexie?

"Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of het spellen op woordniveau".

Dyslexie heeft niets te maken met de intelligentie van een kind. Wel kunnen kinderen met een hogere intelligentie meer last hebben van hun dyslexie, omdat ze vaker tegen teksten aan zullen lopen die ze wel willen, maar slechts moeizaam kunnen lezen.

Kinderen of jongeren die problemen hebben met het lezen of spellen, kunnen het onderwijs minder goed volgen. Daar moet immers veel gelezen en geschreven worden. In veel gevallen lijdt hun zelfvertrouwen daaronder.

Dyslexie gaat nooit helemaal over. Ook na behandeling blijven leerlingen met dyslexie trage lezers, die veel extra inspanning moeten leveren om alles te lezen wat er in het onderwijs gelezen moet worden.

Daarnaast zijn er verschillen in de mate van dyslexie die een kind kan hebben. Er zijn lichtere en zwaardere vormen. Een lichtere vorm kan vaak pas in een hogere groep vastgesteld kunnen worden. Elke vorm vraagt zijn eigen benadering.

Wat doen wij op school om leesproblemen te signaleren ?

Met ingang van groep 1 worden de kinderen op elk gebied gevolgd, dus ook op het gebied van taalontwikkeling. Op grond van observaties wordt in de gaten gehouden of een kind meer moeite heeft met bijvoorbeeld het zich eigen maken van letters (en later het leren lezen). Informatie over het voorkomen van dyslexie in de familie wordt ook in de signalering meegenomen.

Na anderhalf jaar lees- en spellingsonderwijs in de groepen 3 en 4 kan er bekeken worden of er sprake is van hardnekkige problematiek op het gebied van technisch lezen en/of spelling. Dit is dus op zijn vroegst na de M-afname LiB in groep 4. Om de mate van achterstand vast te stellen maakt de school hierbij gebruik van de AVI en DMT toetsen (Drie Minuten toets), Lib-taalverzorging en incidenteel van het PI dictee (vanaf groep 3). Vanaf midden groep drie zijn er tussentijdse afnames in oktober/november en maart/april van AVI bij zwakke lezers. De toetsen worden dan afgenomen door de IB-er en de scores worden geregistreerd in een apart overzicht. Daarnaast wordt er gekeken en besproken of de leerling profijt heeft van de geboden hulp (groepshandelingsplannen).

Wat gebeurt er aan begeleiding en hulp op school?

Zolang er geen dyslexieverklaring is afgegeven spreken wij van kinderen met een (ernstige) lees- en/of spellingproblematiek. Deze kinderen worden hetzelfde behandeld als kinderen die wél een dyslexieverklaring hebben. Op school gaan we preventief aan de slag bij een vermoeden van een lees- en/of spellingproblematiek. We bieden tijdig extra hulp aan de kinderen die dat nodig hebben. Concreet betekent dat het volgende:

- In groep 1 en 2: extra begeleiding in de kleine kring (taalkring).
- Inzet softwareprogramma Bouw in gr. 2, 3 en 4.
- Groep 3 t/m 7: extra instructie/begeleiding op leesgebied door de leerkracht. De kinderen krijgen naast de reguliere leesles, drie per week 20 minuten "Connectlezen" van de leerkracht en onderwijsassistente. Daarnaast worden er 1 op 1 (onder begeleiding van een ouder) letters / klanken / woorden geflitst op de computer of met kaartjes.
- Extra leestijd ("lees-kilometers maken"): Zwakke lezers van gr. 3 t/m 8 lezen 2x per week 20 minuten 1 op 1 met een oudere leerling (tutor).
- Van ouders wordt ook een actieve bijdrage gevraagd, door thuis te oefenen met het lezen.
- Extra spellingtijd: Kinderen die veel moeite hebben om de lesstof eigen te maken krijgen verlengde instructie of preteaching. Deze extra ondersteuning moet minimaal 60 minuten per week (verdeeld over meerdere momenten) gegeven worden.

Dit alles wordt vastgelegd in een groeps(handelings)plan en in het groepsoverzicht. Een dyslexieverklaring kan op de basisschool voor sommige kinderen een meerwaarde betekenen bij het accepteren en begrijpen van het lees en/of spellingsprobleem. De verklaring geeft recht op extra begeleiding vanuit de vergoede behandeling.

Vaststellen van dyslexie?

Er is geen eenvoudige test waarmee dyslexie kan worden vastgesteld. Als school kunnen we een "vermoeden van dyslexie" uitspreken. Voor het afgeven van een dyslexieverklaring is echter een uitgebreid diagnostisch onderzoek nodig.

De dyslexiezorg wordt vergoed door de gemeente. De aanmeldingsprocedure is als volgt:

Stap 1.

De school vermoedt dat er sprake is van ernstige enkelvoudige dyslexie en is bezig met de opbouw van een dossier. Ouders zijn op de hoogte van de extra ondersteuning m.b.v. interventieprogramma's Bouw en/of Connectlezen. De leerkracht informeert hen daarover.

Stap 2.

Indien een leerling op drie achtereenvolgende LiB toetsmomenten een V- score (E-score) voor de DMT en/of spellingtoets komt hij/zij in aanmerking voor een vergoed onderzoek en eventueel vergoede behandeling. In overleg met de IB-er worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om de procedure van aanmelding te bespreken. Ouders moeten zelf hun kind aanmelden bij een door de gemeente gecontracteerde dyslexiezorgverlener. Ouders bepalen van welke zorgverlener zij gebruik willen maken. De IB-er heeft een adviserende rol. Ouders en leerkracht vullen beide de digitale vragenlijst van de dyslexiezorgverlener in. De IB-er zorgt voor de relevante bijlagen (geanonimiseerde groepsplannen, overzicht LiB, evt. onderzoeken).

Stap 3.

De zorgverlener beoordeelt aan de hand van toetsscores en gepleegde interventies of de aanmelding voldoet aan de criteria voor vergoed onderzoek. De zorgverlener informeert de ouders hierover.

Stap 4.

Indien er een vermoeden is van ernstige enkelvoudige dyslexie wordt door de dyslexiezorgverlener een beschikking voor onderzoek bij de gemeente geregeld. Dit is geen probleem als de zorgverlener gecontracteerd is.

Stap 5.

De zorgverlener plant een onderzoek in en informeert ouders daarover. Ouders informeren school.

Stap 6.

De zorgverlener bespreekt met ouders het onderzoeksresultaat. Indien er sprake is van dyslexie wordt de behandeling gestart. Deze behandeling kan op school of buiten school plaatsvinden.

Stap 7.

De behandelaar houdt school op de hoogte van de resultaten van de behandeling (tussentijdse evaluatie, eindevaluatie). Leerkracht en behandelaar maken afspraken over het afnemen van toetsen, het volgen van spellinglessen op school etc.

Zorgaanbieders

Op het IKC werken wij veel samen met 1801 en het R.I.D. Ouders kiezen zelf een behandelpraktijk. Mochten ouders met een andere praktijk in zee willen gaan, is het van belang om te checken of deze een contract met de gemeente heeft. 1801 geeft de behandelingen op het IKC, bij het R.I.D. gaat het kind na schooltijd naar de behandelpraktijk.

Hoe gaan we om met kinderen met een dyslexieverklaring?

We proberen deze leerlingen zo goed mogelijk in de groep te ondersteunen. Zij krijgen meer leestijd, waar nodig verlengde instructie, waar nodig préteaching en in de bovenbouw de mogelijk gebruik te maken van het computerprogramma Kurzweil/Alinea. Indien gewenst (i.o. met de leerling-ouders) maken we gebruik van vergrotingen, krijgen ze minder schrijfwerk. Per leerling kunnen de compenserende maatregelen verschillen.

Toetsen:

Bij methodetoetsen krijgen ze (indien nodig) meer tijd, een vergroting van de tekst, eventueel mondelinge afname. Dit alles gebeurt in overleg met het kind, de ouders en de IB-er. De afspraken worden vermeld in het groepsbesprekingsformulier.

Ten aanzien van de afnames van LiB-toetsen geldt dat we ons aan de richtlijnen van CITO houden.

- Extra afnametijd (met uitzondering van de toetsen op het gebied van technisch lezen).
- Toets in meerdere delen afnemen (met uitzondering van de toetsen van technisch lezen)
- Vergroten van de teksten van A4 naar A3.
- Wij kiezen ervoor om de toetsen van begrijpend lezen op het niveau van de jaargroep af te nemen. De toetsen worden voorgelezen (m.b.v. software of door een onderwijsassistent). Incidenteel worden bij de toets van rekenen voorgelezen. Het voorlezen van toetsen gebeurt altijd in overleg met de IB-er
- De doorstroomtoets (gr. 8): Kinderen met dyslexie kunnen de auditiële versie maken en eventueel gebruik maken van de vergrote versie. Dit wordt ruim van tevoren met ouders en kind besproken.

Alinea

Via samenwerkingsverband de Liemers maken wij gebruik van Alinea. Dit is een software programma voor kinderen met dyslexie. Op grond van het aantal kinderen met een dyslexieverklaring zijn er voor het IKC een aantal licenties afgegeven. Eén van de taalspecialisten is coördinator van Alinea.

5.3. Beleid t.a.v. zorgleerlingen op rekengebied

Zowel de zwakke rekenaars als de sterke rekenaars hebben extra zorg nodig. Hieronder volgt per groep wat er nodig is om adequate ondersteuning te kunnen bieden.

Zwakke rekenaars op IKC De Hoge Hoeve

Voordat wij actie kunnen ondernemen t.a.v. zwakke rekenaars moeten we in kaart brengen op welke rekenonderdelen de leerlingen zwak scoren. Hiervoor maken we gebruik van; de methodetoetsen (WIG), de LiB rekenen/wiskunde, het diagnostisch rekenonderzoek a.d.h.v. Rekensprint en de Bareka toets. Het diagnostisch rekenonderzoek wordt op aanvraag van de groepsleerkracht en IB-er afgenomen door de rekenspecialist. Deze toets maakt inzichtelijk op welke basisvaardigheden leerlingen stagneren. De Bareka toets helpt inzicht te krijgen op gebied van getalbegrip en automatiseren. Na afname van deze toets, kan er gerichte ondersteuning geboden worden aan de leerlingen. Verder is het van groot belang dat de ondersteuning op de juiste wijze wordt aangeboden.

- De leerkracht houdt in het groepsplan bij welke leerlingen stagneren.
- De leerlingen krijgen op het rekenonderdeel waarop zij stagneren verlengde instructie.
- De leerkracht bespreekt het met de IB-er als er sprake is onvoldoende vooruitgang.
- De rekenspecialist voert een diagnostisch rekenonderzoek (Rekensprint) uit en stelt een plan van aanpak op.
- Wanneer de leerling onvoldoende vooruitgang boekt wordt er externe hulp van Samenwerkingsverband De Liemers ingeschakeld. De ambulante begeleider zal een uitgebreid onderzoek doen en naar aanleiding daarvan advies geven voor een plan van aanpak. Dit plan wordt opgesteld door de leerkracht (met hulp van rekenspecialist en/of IB-er).

- Dit kan leiden tot het werken op een eigen leerlijn en (vanaf midden groep 6) worden verwerkt in een OPP.
- Incidenteel kan dit ook leiden tot het bezoeken van het leerplein van Samenwerkingsverband De Liemers door de leerling.
- Incidenteel (wanneer leerlingen op het niveau van een leerjaar lager rekenen) wordt er groepsdoorbroken gerekend. De leerling rekt dan in een lager leerjaar.

Sterke rekenaars op IKC De Hoge Hoeve

Voordat wij actie kunnen ondernemen t.a.v. sterke rekenaars moeten we in kaart brengen voor welke leerlingen de reguliere lesstof onvoldoende uitdaging biedt. Hiervoor maken we gebruik van; de methodetoetsen (WIG), de LIB rekenen/wiskunde, het diagnostisch rekengesprek. Dit doet de leerkracht met ondersteuning van de rekenspecialist en/of IB-er.

- De leerkracht houdt in het groepsplan en groepoverzicht bij welke leerlingen onvoldoende uitdaging krijgen bij de reguliere lesstof.
- De leerkracht bespreekt het met de IB-er als er sprake is van onvoldoende uitdaging. De volgende afspraken worden gemaakt:
 - o Er wordt vooruit getoetst.
 - o Naar aanleiding van de vooraf gemaakte bloктоets compact de leerkracht de reguliere lesstof.
 - o De leerkracht maakt 20 minuten per week vrij om 'reflecterende instructie' te geven.
 - o Bij aanbod van nieuwe strategieën doen de sterke rekenaars mee met de instructie.
 - o De leerlingen werken met het Plusboek (WIG) passend bij hun leerjaar.
 - o De leerlingen werken met Rekeningertje passend bij hun leerjaar.

5.3.1 Dyscalculie – Protocol ERWD

Wat wordt verstaan onder dyscalculie?

De meningen zijn verdeeld over wat wordt verstaan onder dyscalculie. Er is geen eenduidige verklaring over de oorzaken van dyscalculie en over welke kind kenmerken hierbij in het geding zijn.

Wij spreken van dyscalculie als ernstige rekenwiskunde-problemen ontstaan ondanks tijdig ingrijpen, specifieke en deskundige begeleiding en zorgvuldige pogingen tot afstemming op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. De problemen blijken hardnekkig te zijn. De rekenwiskundige ontwikkeling van de leerling wordt waarschijnlijk belemmerd door kind factoren. Dyscalculie moet altijd onderzocht en vastgesteld worden door een externe deskundige.

Dyscalculie is een complexe stoornis omdat bij rekenen meer hersengebieden worden gebruikt, waaronder ook het taalcentrum. Een getal bestaat uit het woord 'vijf, het cijfer '5' en de hoeveelheid *****. Deze 3 aspecten bevinden zich in 3 verschillende hersengebieden. Eén van deze 3 speelt ook een rol bij dyscalculie. Daarnaast is bij rekenen ook nog het frontale hersengebied van belang, dat een rol speelt bij planning en probleemoplossing.

Kenmerken van dyscalculie

Het kind:

- Gebruikt simpele procedures (blijft bijvoorbeeld lang op de vingers tellen in plaats van te werken met clusters van getallen; 5, 10, 100 etc.)
- Maakt veel fouten in een stapsgewijze aanpak.
- Heeft problemen met de volgorde van de te nemen stappen bij een bepaalde strategie.
- Kan geen associaties maken met eerder opgedane kennis.
- Heeft problemen met de plaats van getallen.
- Maakt veelvuldig omkeringen van getallen.

Verder zijn er een aantal algemene problemen te herkennen:

- Trager tempo.
- Een ongunstig aanpakgedrag: een passieve of impulsieve aanpak.
- Een minder goed werkend kortetermijngeheugen.
- Een minder efficiënt gestructureerd langetermijngeheugen.
- Problemen met het vasthouden van de instructie.
- Problemen om snel de essentie van een opdracht te doorzien.
- Minder flexibiliteit in het overschakelen van het ene naar het andere niveau.
- Moeite het eigen werk te controleren en te reflecteren op eigen werk emotionele problemen, bijvoorbeeld faalangst.

Signaal momenten

Het protocol ERWD (Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie) geeft tien signaalpunten in de rekenontwikkeling:

- S1. Problemen met het verlenen van betekenis.
- S2. Gebrekkige conceptvorming.
- S3. Problemen met het verwerven van de basisbewerkingen.
- S4. Problemen met het leren van de tafels.
- S5. Problemen met het uitvoeren van complexe bewerkingen.
- S6. Problemen met het verwerven van algoritmes
- S7. Onbegrepen procedures en losse feitenkennis in de basisvaardigheden leiden tot fragmentarische kennis en vaardigheden.
- S8. Problemen met standaardalgoritmes en complexe procedures automatiseren, belemmeren het vlot leren rekenen.
- S9. Problemen met het memoriseren leiden tot het niet goed georganiseerd opslaan van informatie.
- S10. Gebrekkige oplossingsprocedures en tekorten in het strategisch denken en handelen belemmeren het flexibel toepassen.

Diagnostiek

Interne diagnostiek.

Wanneer bij een leerling (fase geel) het vermoeden bestaat dat zelfs door gerichte afstemming de gewenste vooruitgang niet wordt geboekt, dan komt de leerling in fase oranje. Bij deze overgang gaan de leraar en de intern begeleider in overleg met de ouders/verzorgers over tot een intern diagnostisch onderzoek.

Wij spreken van diagnostiek als het gaat om:

- een geplande interventie,
- met een duidelijke vraagstelling,
- in een systematisch gesprek met de leerling,
- aan de hand van een weloverwogen selectie van rekenwiskunde-opdrachten,
- met de bedoeling beter te begrijpen hoe de leerling denkt en rekent. Kind kenmerken kunnen een rol spelen.

Deze punten worden in een document "Formulier diagnostisch rekenonderzoek" beschreven. De conclusie hiervan biedt het vertrekpunt om de afstemming voor deze leerling verder te verfijnen naar zijn specifieke onderwijsbehoeften. Deze specifieke onderwijsbehoefte komen in het groepsplan en groepsoverzicht te staan. Onze school probeert de leerling zolang mogelijk bij het reguliere programma te houden. Alleen als blijkt dat een leerling in fase oranje/ rood baat heeft bij een individuele leerlijn, en het mag volgens de richtlijnen van de inspectie, zal daar toe overgegaan.

In het gunstige geval zijn de maatregelen afdoende en komt het ontwikkelingsproces weer op gang. De leerling gaat terug naar fase geel.

De leerling gaat naar fase rood als blijkt dat de rekenwiskundige ontwikkeling van de leerling dreigt vast te lopen of te stagneren. Externe deskundige hulp is noodzakelijk. De school en de ouders/verzorgers melden de leerling aan voor een extern onderzoek bij het samenwerkingsverband.

Externe diagnostiek

De opbrengsten van de externe diagnostiek zijn uiteindelijk:

1. Een beeld van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling binnen de vier domeinen van rekenen-wiskunde.
2. Een beschrijving van het perspectief op lange termijn (koersbepaling).
3. Handelingsadviezen en concrete aanknopingspunten voor de begeleiding. De externe onderzoeker schrijft een inhoudelijk verslag van zijn onderzoek met een handelingsadvies voor de begeleiding van de leerling. Indien van toepassing geeft de onderzoeker een ERWD-indicatie voor de leerling af. De leerling houdt gedurende een half jaar intensieve (individuele) begeleiding.

Na een periode van maximaal een half jaar vindt de evaluatie plaats en worden afspraken gemaakt voor vervolg. Blijkt echter dat de ernstige problemen hardnekkig blijven en dat de leerling aantoonbaar (LOVS) niet of onvoldoende vooruit gaat, dan kan de externe onderzoeker een dyscalculieverklaring verlenen. Deze verklaring is geldig voor de hele verdere schoolcarrière van de leerling. Bij deze verklaring geeft de externe onderzoeker aan welke faciliteiten en begeleiding de leerling nodig heeft. Deze verklaring kan in principe alleen worden afgegeven voor leerlingen vanaf groep 6 en met voldoende intelligentie. Bij jonge kinderen wordt tot aan eind groep 5 alleen een ERWD-indicatie afgegeven.

Stappenplan protocol ERWD

Omschrijving van de fasen in onderwijsbehoeften bij het leren rekenen. In de kolommen diagnostiek en begeleiding staat de handelwijze van de school:

Fase	Signalering	Diagnostiek	Begeleiding
Fase groen	Deskundigheid minimaal spoor 1		
<p>Leerling ontwikkelt zich gemiddeld of goed en functioneert in de grote groep.</p> <p>Resultaat: +: blijft in fase groen 0/-: naar fase 'geel'</p>	De leerkracht observeert de leerlingen volgens aanwijzingen in de methode.	De leerkracht analyseert evt. samen met de IB-er de resultaten op de methode gebonden toetsen en het LOVS en stelt een groepsplan op. De rekenspecialist ondersteunt waar nodig.	<p>De begeleiding vindt plaats volgens aanwijzingen in de methode.</p> <p>Bij te weinig aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase geel.</p>
Fase geel Intern max. 0,5 jaar	Deskundigheid minimaal spoor 2		
<p>De leerling ervaart geringe rekenwiskunde-problemen op deelgebieden.</p> <p>Resultaat: +: naar fase 'groen' 0/-: naar fase 'oranje'</p>	De leerkracht observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert de resultaten.	De leerkracht voert rekengesprekken met de leerling, analyseert het resultaat en de leerling komt in de subgroep van het groepsplan.	<p>Leerling krijgt extra begeleiding in de groep, krijgt verlengde instructie, kan evt. met Rekensprint werken. Krijgt extra oefen tijd</p> <p>Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase oranje.</p>
Fase oranje Intern max. 0,5 jaar	Deskundigheid minimaal spoor 3		
<p>De leerling ervaart ernstige rekenwiskunde-problemen op enkele of alle deelgebieden.</p> <p>Resultaat: +: naar fase 'geel' 0/-: naar fase 'rood'</p>	De leerkracht observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert samen met de intern begeleider de resultaten.	De leerkracht of rekenspecialist *voert een diagnostisch gesprek met de leerling De rekenspecialist *kan een extra onderzoek doen bv diagnostisch rekenonderzoek Rekensprint, TTA. De leerkracht of rekenspecialist *analyseert samen met de intern begeleider het resultaat en AB-er/ rekenspecialist bureau onderwijszorg de Liemers	<p>Bovenstaande maar frequentie wordt verhoogd.</p> <p>Het schoolteam voert de begeleiding uit.</p> <p>De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling.</p> <p>Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen wordt de leerling aangemeld voor extern onderzoek.</p>

Fase rood Intern max. 0,5 jaar	Extern	Extern/intern	Intern evt. extern
<p>De problemen zijn ernstig en hardnekkig. De leerling wordt aangemeld voor extern onderzoek.</p> <p>Resultaat: +: naar fase 'oranje' 0/-: bijstellen handelingsplan en dyscalculieverklaring, blijvende begeleiding in fase rood.</p>	<p>De externe onderzoeker verzamelt informatie over de leerling en stelt verslag op.</p>	<p>De externe onderzoeker voert een onderzoek uit. En geeft de school adviezen hoe te handelen. Dit komt in een individueel begeleidingsplan of een groepsplan, dit is afhankelijk van de adviezen gegeven door de externe onderzoeker.</p>	<p>Het schoolteam voert de begeleiding uit.</p> <p>De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling.</p> <p>Indien nodig wordt de begeleiding uitgevoerd door een externe expert in nauw overleg met de school.</p>

BIJLAGEN

1. Toetskalender
2. Ontwikkelingen / actiepunten t.a.v. zorg
3. Formulieren
4. Lijst met afkortingen

Bijlage 1: Toetskalender

Groep:	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	feb.	mrt.	april	mei	juni
1					KIJK-registratie					KIJK- registratie
2					KIJK- registratie Screening d.m.v. KiB voor rekenen en taal.					KIJK-registratie Screening d.m.v. KiB rekenen en taal.
3		*Herfst- Signalering	Sociogram (Sometics) Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip		LiB RW, Taalverzorging, AVI en DMT *Wintersignalering	DHH Quickscan Sociogram (Sometics)	*Lente- Signalering Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip		*Eindsignalering	LiB RW, Taalverzorging, AVI en DMT
4			Sociogram (Sometics) Leerkrachtvragenlijst Zien/KB		LiB RW, Taalverzorging, AVI en DMT 0-meting BL	Sociogram (Sometics)	Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip			LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT
5			Sociogram (Sometics) Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL)		LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT	DHH Quickscan Sociogram (Sometics)	Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL)			LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT
6			Sociogram (Sometics) Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL en MSV)		LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT	Sociogram (Sometics)	Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL en MSV)			LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT
7			Sociogram (Sometics) Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL en MSV)		LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT	Sociogram (Sometics)	Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL en MSV)			LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT
8		LiB RW, BL, Taalverzorging, AVI en DMT	Sociogram (Sometics) Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL en MSV)			Doorstroomtoets Sociogram (Sometics)	Leerkrachtvragenlijst Zien/Kindbegrip Leerlingvragenlijst (SEL en MSV)			

LiB	= Leerling in Beeld	KiB	= Kleuter in Beeld	AVI	= Leesvaardigheidstoets
DMT	= Drie Minuten Toets	BL	= Begrijpend Lezen	RW	= Rekenen-Wiskunde
TV	= Taalverzorging (Spelling groep 3 t/m 8, werkwoordspelling groep 6 t/m 8, leestekens groep 6 t/m 8)				
DHH	= Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid	Kijk	= Observatie kleuters-registratie		

- Afspraak t.a.v. het gebruik van Kijk: 1^e registratie januari, 2^e registratie in juni
- Screening logopedie: Deze vindt plaats bij kinderen van 4 jaar en 9 maanden oud en bij kinderen van 5 jaar en 8 maanden oud.
- Screening kleuter in beeld taal en rekenen. In januari wordt deze screening bij alle leerlingen van groep 2 afgenomen. In juni wordt de screening alleen afgenomen bij de leerlingen van groep 2 waarvan de leerkracht in overleg met de IB-er vindt dat het nodig is.
- *Herfst-, winter-, lente- en eindsignalering in groep 3 is de signalering van de methode Lijn 3.
- Technisch lezen: Bij de DMT worden alle drie kaarten afgenomen. Uitzondering daarin is de groep 3 midden afname. Daar wordt alleen kaart 1 en 2 gelezen. Bij de zwakke lezers worden in november en maart/april nog eens de AVI en DMT afgenomen door IB-er.

Bijlage 2: Ontwikkelingen / actiepunten t.a.v. de zorg

Thema:	Resultaat / opbrengst:	Activiteiten:	Planning / tijdpad:	Betrokkenen:
Kindbegrip i.p.v. Zien	Er wordt een gedegen keuze gemaakt m.b.t. de vervanging veiligheidsmonitor voor leerlingen.	Kindbegrip in november 2023 uitproberen. Resultaten uit Kindbegrip analyseren. Evalueren met het team en een keuze maken.	4 ^e kwartaal 2023 en 1 ^e kwartaal 2024	KT, IB, team
Screening middels KiB	Leerlingen in groep 2 zijn beter in beeld bij de leerkrachten.	KiB rekenen en taal afnemen bij de leerlingen van groep 2.	1 ^e kwartaal 2024	Leerkrachten kleuterbouw, IB en KT
DHH of HB in ontwikkeling	Keuze voor een screeningsinstrument m.b.t. HB.	Verdiepen in zowel DHH als HB in ontwikkeling. Leerkrachten een quickscan middels DHH en voor 4 leerlingen ook in HB in ontwikkeling laten invullen. Evalueren Keuze maken voor DHH of HB in ontwikkeling	4 ^e kwartaal 2023 en 1 ^e kwartaal 2024 2 ^e kwartaal 2024 2 ^e kwartaal 2024 3 ^e kwartaal 2025	HB-specialist en IB Team HB-specialist, team, IB en KT Team, KT
Gebruik Parnassys	Parnassys meer inzetten voor het vastleggen van informatie.	De notities en aantekingen in Parnassys uitbreiden. De groepskaart uitbreiden. Evalueren Keuze maken m.b.t. het schooljaar 2024-2025	1 ^e kwartaal 2024 1 ^e kwartaal 2024 2 ^e kwartaal 2024 Start schooljaar 2024-2025	IB en gedeelte van het team IB en gedeelte van het team IB, KT en gedeelte van het team IB, KT en team

Bijlage 3: Formulieren

Hieronder volgt een overzicht van de door ons gebruikte formulieren. Al deze formulieren staan op SharePoint in de map IB-Zorg. Ons doel is om alles zoveel mogelijk te digitaliseren en toegankelijk te maken voor het hele team.

Aangezien wij ook met Parnassys werken zal een aantal van deze formulieren in de loop der tijd niet meer gebruikt worden. Er komt dan een vervangend format in Parnassys voor in de plaats. Tevens zal een aantal formulieren in Parnassys als bestand worden toegevoegd. Onderstaand overzicht is dus aan verandering onderhevig en zal jaarlijks in de digitale versie van het zorgplan worden aangepast.

Overzicht:

Individuele handelingsplannen:

- Plan van aanpak voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte.
- Doublureplan voor leerlingen die een doublure jaar hebben.
- OPP format januari 2022 (door ontwikkelt binnen Innerwaard vanuit het samenwerkingsverband)
- OPP-trap 2021 handmatig (te gebruiken bij de Lib toetsen)

Groepsplannen:

2x per jaar opgesteld na de Cito-afname

- Format groepsplan (1) IKC.docx (voor periode september - januari)
- Format groepsplan (2) IKC.docx (voor periode februari - juni)
- Format zorgrooster

Groepsoverzicht:

Dit formulier wordt gebruikt bij de groepsbespreking (IB-er – leerkracht) die 2x per jaar plaatsvindt en bij de warme overdracht van de ene groep na de andere (juli/augustus). Er is een versie voor groep 1/2 en voor de groepen 3 t/m 8.

- Format groepsbespreking IKC 1-2
- Format groepsbespreking IKC 3-8

Gespreksformulieren:

De leerkrachten verwerken de gesprekken met ouders in een notitie in Parnassys.

Onderwijskundig rapport

- Onderwijskundig rapport van bao naar bao
- Onderwijskundig rapport van bao naar vo (Via OSO – zie Parnassys)

Intakeformulieren:

- Intakeformulier kleuters HB
- Intakeformulier IKC

Externe formulieren: (ontwikkeld door SWV de Liemers)

- Aanvraagformulier-SWV-Onderwijs op maat-De Liemers.
Dit formulier wordt ingevuld voor een ondersteuningsteam (IKC) of bij aanmelding voor MIK-klas, aanvraag ambulante begeleiding of consultatie en advies van Kentalis, maar ook voor aanvraag van CLO of TLV.

Bijlage 4: Lijst met gebruikte afkortingen

AB	Ambulante begeleiding
AB-er	Ambulant begeleider
BOZ	Bureau Onderwijszorg
BOVO	Basisonderwijs-voortgezet onderwijs
Cito	Centraal Instituut Toetsontwikkeling
CLO	Commissie Leerling Ondersteuning
DHH	Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid
DMT	Drie-Minuten-Toets (= leestoets)
ERWD	Ernstige Reken-Wiskundeproblemen en Dyscalculie
IB-er	Intern begeleider
IKC	Integraal Kindcentrum
HGW	Handelingsgericht werken
Kib	Kleuter in Beeld
LiB	Leerling in Beeld
LOVS	Leerling- en Onderwijs-Volg-Systeem.(van Cito)
MIK (-klas)	Meer Intelligente Kinderen
OGW	Opbrengstgericht werken
OKR	Onderwijskundig Rapport
OPP	Ontwikkelingsperspectief plan
OT	Ondersteuningsteam
PO	Primair onderwijs
SO	Speciaal onderwijs
SBO	Speciaal basisonderwijs
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VVE	Voor –en vroegschoolse educatie
VO	Voortgezet onderwijs
WISC	Wechsler Intelligence Scale for Children